

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Мистецтв і моди

(назва факультету)

Моделювання та художнього оздоблення одягу

(повна назва кафедри)

Дипломний магістерський проєкт

на тему: «ПРОЕКТУВАННЯ ТВОРЧОЇ КОЛЕКЦІЇ МОДЕЛЕЙ
ЖІНОЧОГО ОДЯГУ»

Виконала: студентка групи МгШМК-21
Спеціальності 182 Технології легкої
промисловості

освітня програма «Моделювання,
конструювання та художнєоздоблення
виробів легкої промисловості»

Греблюк М.І.

Керівник Рубанка А.І.

Рецензент _____

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

Факультет Мистецтв і моди

Кафедра Моделювання та художнього оздоблення одягу

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості

Освітньо-професійна програма «Моделювання, конструювання та
художнє оздоблення виробів легкої промисловості»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

моделювання та художнього оздоблення одягу

Наталія ОСТАПЕНКО

«1» серпня 2022 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ МАГІСТЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ СТУДЕНТУ

Греблюк Марті Іванівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Проектування творчої колекції моделей жіночого одягу

Науковий керівник роботи Рубанка Алла Іванівна, к.т.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджений наказом вищого навчального закладу від «28» вересня 2022 року
№ 180

2. Строк подання студентом проекту (роботи) листопад 2022р.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) Споживчі та техніко-економічні вимоги, які враховуються при проектуванні нової моделі.

4. Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ, Розділ 1 Допроєктні дослідження, Розділ 2 Графічна композиція колекції Розділ 3 Конструкторський, Розділ 4 Технологічний, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Тема дослідження, об'єкт, предмет, мета та завдання, результати допроєктних досліджень, творче джерело, фор-ескізи та ескізи моделей, моделювання моделей колекції жіночого одягу, кресленик загального виду, загальні висновки.

7. Консультанти розділів дипломного магістерського проєкту

Розділи	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Алла РУБАНКА, доц. каф. МХОО		
2	Алла РУБАНКА, доц. каф. МХОО		
3	Алла РУБАНКА, доц. каф. МХОО		
4	Алла РУБАНКА, доц. каф. МХОО		

7. Дата видачі завдання 01 серпня 2022

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного магістерського проєкту	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	серпень 2022 р.	
2	Розділ 1 Допроєктні дослідження	серпень-вересень 2022 р.	
3	Розділ 2 Графічна композиція колекції	вересень-жовтень 2022 р.	
4	Розділ 3 Конструкторський	жовтень 2022 р.	
5	Розділ 4 Технологічний	жовтень 2022 р.	
6	Загальні висновки	листопад 2022 р.	
7	Оформлення дипломного магістерського проєкту (чистовий варіант)	листопад 2022 р.	
8	Здача дипломного магістерського проєкту на кафедру для рецензування (за 14 днів до захисту)	листопад 2022 р..	
9	Перевірка дипломного магістерського проєкту на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	листопад 2022 р..	
10	Подання дипломної магістерського проєкту на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	листопад 2022 р.	

Студент

Марта ГРЕБЛЮК

Науковий керівник проєкту

Алла РУБАНКА

Директор НМЦУПФ

Олена ГРИГОРЕВСЬКА

АНОТАЦІЯ

Греблюк М. І. Проектування творчої колекції моделей жіночого одягу. – Рукопис.

Дипломний магістерський проєкт за спеціальністю 182 Технології легкої промисловості освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» - Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2022 рік.

В дипломному магістерському проєкті розроблено колекцію моделей суконь жіночих в етно стилі та корсетів. Проведено дослідження напрямку моди та проаналізовано ринок збуту і споживачів даного асортименту. Розроблено концепцію колекції, створено колаж джерела натхнення та художнього образу споживача. Розроблено базову конструкцію на розмір (164-88-100), здійснено моделювання та створено лекала. Здійснено аналіз методів обробки, надано характеристику обладнання та розроблено технологічну послідовність виготовлення. Виготовлено колекцію в матеріалі.

Ключові слова: *етно стиль, національний одяг, вишиванка, традиційний костюм, матеріали, колекція, асортимент, джинс, корсет.*

SUMMARY

Hrebliuk M. Designing a creative collection of women's clothing models. – Manuscript.

Master's projecton in the specialty 182 Technologies of light industry of the educational program "Modeling, design and artistic decoration of products of light industry products" - Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2022.

In the master's degree project, a collection of models of women's ethnic-style dresses and corsets was developed. A study of the fashion direction was conducted and the sales market and consumers of this assortment were analyzed. The concept of the collection was developed, a collage of the source of inspiration and the artistic

image of the consumer was created. A basic model for size (164-88-100) was developed, modeling was carried out and patterns were created. An analysis of processing methods was carried out, the characteristics of the equipment were provided, and the technological sequence of production was developed. Made a collection in the material.

Keywords: ethnostyle, national clothes, vyshyvsnka, traditional dress, jeans, denim, corset.

ЗМІСТ

	Вступ	8
1	Розділ 1. Допроєктні дослідження. Характеристика вихідних даних до розробки нової моделі виробу легкої промисловості	12
1.1	Визначення мети проектування	12
1.2	Маркетингові дослідження. Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду одягу для проектування	13
1.3	Функціональний аналіз об'єкту проектування. Визначення споживчих вимог до об'єкту проектування	16
1.4	Визначення модних тенденцій до об'єкту проектування	19
1.5	Технологічний аналіз об'єкту проектування. Дослідження новітніх матеріалів і технологій виготовлення виробів легкої промисловості	31
	Висновки до розділу	39
2	Розділ 2. Розробка дизайн-проекту колекції одягу жіночого	40
2.1	Розробка творчої концепції	40
2.1.1	Визначення творчої концепції. Розробка колажу художнього образу споживача	41
2.1.2	Характеристика прогностичної моделі об'єкту проектування	42
2.1.3	Визначення проектних завдань, методів і засобів проектування творчої колекції виробів легкої промисловості	44
2.2	Розробка творчих ескізів моделей колекції	45
2.2.1	Розробка творчої ідеї для створення колекції. Визначення творчого джерела до розробки нової моделі виробу легкої промисловості та його аналіз	45
2.2.2	Трансформація творчого джерела в геометричну або об'ємно-просторову форму одягу або іншого виробу легкої промисловості	48
2.2.3	Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї.	49

	Виконання колажу творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції	
2.2.4	Визначення методу сучасного моделювання нової форми одягу або іншого виробу легкої промисловості	50
2.2.5	Розробка базової символ-форми колекції	50
2.2.6	Розробка творчих ескізів нових моделі одягу або виробів легкої промисловості	52
	Висновки до розділу	54
3	Розділ 3. Розробка об'ємно-просторової форми нової моделі виробу легкої промисловості	55
3.1	Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції	55
3.2	Виконання композиційно-конструктивного аналізу нових моделей	58
3.3	Розробка первинних креслень деталей конструкції моделей колекції	60
3.4	Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу колекції	74
3.5	Розробка лекал однієї з моделей колекції	76
	Висновки до розділу	77
4	Розділ 4. Технологічний розділ	78
4.1	Обґрунтування параметрів виготовлення моделі сукні жіночої	78
4.2	Розробка технологічної послідовності обробки моделі М1	86
	Висновки до розділу	96
	Загальні висновки	97
	Список рекомендованої літератури	99
	Додатки	105

ВСТУП

Швейна промисловість займає особливе місце в поповненні споживчого ринку товарами. На даний час іде активний процес формування нових структур промисловості ринкового типу: функціонують різні концерни, асоціації, акціонерні об'єднання і інші структури, які об'єднують підприємства легкої і місцевої промисловості.

Підприємства швейної промисловості забезпечують випуск продукції не тільки побутового, але й спеціального призначення для інших галузей народного господарства.

Виготовленням одягу займаються не тільки промислові підприємства, але і ательє, які працюють за індивідуальним замовленням населення. Галузеві підприємства, які виготовляють одяг характеризуються високим рівнем техніки, технології і організації виробництва, що пред'являє високі вимоги до працюючих на цих підприємствах [1].

Для позитивного розвитку швейної промисловості впливають такі фактори як: дотримання технології виробництва, належна асортиментна політика, великий досвід роботи, серійне виробництво обмеженої номенклатури продукції, підтримка належної якості швейної продукції, використання передових розробок іноземних замовників [2].

Легка промисловість – один із стратегічних сегментів національної економіки, що до коронакризи забезпечувала майже 5% бюджетних надходжень і 2,6% українського товарного експорту. А отже, вона має значний потенціал для подальшого розвитку.

Протягом цього року придбання одягу в Україні, за різними оцінками, скоротилося на 60-70%. А замовлення іноземних компаній на виготовлення одягу в Україні впали більш ніж на 60% у зв'язку з практичною відсутністю експорту з країни. У тих людей, які роблять свої бренди, ситуація ще складніша. Тільки за минулий рік галузь орієнтовно втратила до 20 тис. робочих місць. Особливо сильно постраждали бренди, у яких є свій рітейл [3].

Розвиток української легкої промисловості стримують нерівні умови конкуренції на внутрішньому ринку, нестабільність податкового законодавства, застарілий механізм контролю безпеки продукції. А ще висока залежність від імпортової сировини, матеріалів і комплектуючих; низька цінова конкурентоспроможність продукції.

Більшість українських підприємств дотепер не експортують готові національні продукти, а надають лише послуги з пошиття одягу чи взуття. Співпраця з європейськими партнерами базується на виконанні окремих трудомістких операцій, тоді як закупівля, продаж, проектування та логістика виконуються замовником [4].

Можна зробити висновок про те, що підприємства швейної промисловості потребують реабілітації на рівні держави, внутрішнього ринку та підприємства.

Отже, легка промисловість України в останні роки стабільно нарощує обсяги виробництва, поступово повертаючи свої позиції на внутрішньому ринку, а також збільшує поставки товарів легкої промисловості на експорт. Виробники та бренди ведуть активні кампанії онлайн, починають відновлювати виставкову діяльність. Також, для загальної підтримки розвитку легкої промисловості в Україні потрібно відновити сировинне забезпечення виробництв. А також створити конкурентні умови на внутрішньому ринку, ліквідувати тіньовий товарообіг.

Метою дослідження є створення творчої колекції жіночого одягу в етно стилі з урахуванням напрямку моди, вимог споживачів та удосконалення методів проектування творчих колекцій сучасного жіночого одягу.

Об'єктом є процес проектування одягу в етно стилі в сучасних реаліях.

Предметом дослідження є розробка творчої колекції жіночого одягу.

Методи дослідження. Під час роботи використовували теоретичний та методологічний методи дизайн-проектування одягу.

В процесі побудови базової конструкції та моделювання використовували – САПР «Julivi» та графічні редактори Photoshop, XaraDesignPro.

Основні конструктивно-композиційні, естетичні та технологічні характеристики отримано шляхом проектування творчої колекції моделей суконь жіночих:

– проведення допроектних досліджень для отримання вихідних даних до проектування колекції моделей жіночого одягу, визначення характеристик потенційних споживачів та асортимент одягу для проектування;

– аналізу та систематизації інформації про актуальні напрямки розвитку сучасної моди відповідно обраного асортименту жіночого одягу;

– розробки творчої концепції для проектуванні сучасних моделей жіночого одягу, визначенні, аналізу та трансформації творчого джерело у модель-образ;

– побудови конструкцій на моделі колекції, розроблення скороченої проектно-конструкторської документації на одну з моделей колекції;

– виготовлення колекції в матеріалі та розробленні сценарного образу творчої колекції моделей одягу для участі в конкурсі;

– обґрунтування параметрів виготовлення моделі одягу та розробленні технологічної послідовності обробки моделі.

Отримані результати та їх наукова новизна полягає у відповідності між естетичною, композиційною, конструктивною та об'ємно-просторовою формою моделей творчої колекції з урахуванням актуальності тематики, модних тенденцій, вимог споживачів та вибором матеріалів.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в створенні творчої колекції моделей жіночого одягу.

Рекомендації щодо використання одержаних результатів. Результати дослідження можуть бути використані швейними підприємствами різної потужності, дизайн-студіями, ательє, науковими установами та іншими організаціями, що функціонують в галузі легкої промисловості, для сприяння їх розвитку.

Обсяг і структура дипломної роботи. Дипломний магістерський проєкт складається зі вступу, 4 розділів, загальних висновків, списку використаних

джерел (64 найменувань) та додатків. Загальний обсяг магістерського проекту становить 104 сторінки комп'ютерного тексту (без додатків). Додатків 11 на 51 стор, 26 рис., 6 табл.

Апробація результатів дослідження.

Творчу колекцію моделей суконь жіночих представлено на XXII Міжнародному конкурсі молодих модельєрів-дизайнерів «Печерські Каштани» (КНУТД, м. Київ, червень 2022 р.).

Тези доповіді на тему «Проектування творчої колекції моделей жіночого одягу в етно-стилі» представлено в рамках науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (КНУТД, м. Київ, квітень 2022р.).

Стаття на тему «Проектування творчої колекції моделей жіночого одягу в етно-стилі» підготовлено до публікації в науковому журналі «Art and Design».

РОЗДІЛ 1

ДОПРОЕКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ. ХРАКТЕРИСТИКА ВИХІДНИХ ДАНИХ ДО РОЗРОБКИ НОВОЇ МОДЕЛІ ВИРОБУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

1.1 Визначення мети проектування

Протягом останніх років одяг в етно стилі набуває більшого розголосу серед дизайнерів та брендів одягу, а інтерес споживачів до елементів українського народного костюму постійно зростає. Зацікавлення українців до народного вбрання зростає, і навіть робить його предметом колекціонування.

Для проектування було обрано моделі суконь жіночих в етно стилі з декоративною вишивкою, джинсові корсажі та джинсові корсети.

Схожі сукні вже декілька сезонів підкорюють українські подіуми, дизайнери частіше використовують елементи вишивки для декорування різного асортименту одягу. Метою проектування сукні є стилізація сучасних вишиванок та впровадження цього елемента гардеробу для повсякденного носіння.

Актуальність суконь в етнічному стилі з кожним днем зростає. Українські жінки стилізують сучасну вишиванку згідно останніх модних тенденцій. Протягом останніх років сукні з класичних прилеглих силуетів, крокуючи нога в ногу з модою, трансформувались в оверсайз сукні, прямого чи трапецієподібного силуету, білий і чорний колір замінили яскраві червоні і зелені кольори, а орнамент вишиванки розширився від традиційних узорів до різноманітних малюнків і принтів. Вишивка на виробі може бути рясною, або мінімалістичною і майже непомітною[5].

Виробами в етно-стилі може бути будь-який елемент жіночого гардеробу. Обрана група проєктованих виробів – це сукні, блузи, спідниці, корсет та корсаж. За даними дослідження визначено, що найбільший попит споживачів даного асортиментного ряду - це одяг для сильних і незалежних жінок, які надають перевагу одягу з цікавими декоративними елементами, слідкують за модою та люблять експериментувати з традиційними елементами гардеробу.

Одяг, що проектується – це одяг святкового призначення, але без обмеження у використанні. Це універсальні річ, яку можна використовувати на будь-яку подію – похід на концерт чи в театр, або на прогулянку з друзями; на роботу в офіс чи на вечерю в ресторан – з кросівками, чи туфлями на підборах.

Сучасний одяг є складним і різноманітним. Являючись одночасно предметом споживання людини й об'єктом виробництва, він має відповідати багатьом вимогам, які в кінцевому результаті визначають техніко-економічні характеристики виготовлення виробу і його якість[6].

Отже, за результатом дослідження визначено концепцію творчої колекції – це модернізація виробу, що вже існує та стилізація класичних етно суконь до сучасних модних тенденцій, за допомогою комбінування з джинсовими виробами.

1.2. Маркетингові дослідження. Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду одягу для проектування

Правильно вибудоване дослідження ринку є гарантом для створення якісного виробу і правильної структури виконання проектування. Визначення сегменту ринку для майбутньої колекції стане основою для вибору матеріалів, обладнання і обробка вузлів. Наприклад вироби, які слідує в ногу з модою і вимагатимуть спеціальної технологічної обробки одразу виключають сегмент споживачів, які орієнтовані на класичний стиль, без акценту на модні тенденції.

Виявлення потреб на ринку забезпечує аналізування групи споживачі. Це дозволить вирішити не ринкові потреба, а і виділить орієнтири для проекту [7].

Дослідження проводиться за такими ознаками:

Антропометричні ознаки характеризують відповідність конструкції виробу і його елементів, формі й розмірам тіла людини, що забезпечує зручність користування виробом і раціональне витрачання енергії людини. Одяг не повинен обмежувати рухів людини, забезпечувати нормальні умови для дихання, кровообігу, запобігати втомі [8].

Психофізіологічні ознаки характеризують невелику масу виробу, створення комфортного відчуття на дотик відсутність подразнюючого впливу, зручність функціональних елементів [9].

Соціально-демографічні ознаки характеризують споживача за становищем у суспільстві: сімейним станом, місцепроживанням, фінансовим станом тощо (дані надано в таблиці 1.1).

Таблиця 1.1

Біосоціальна характеристика людей

№ п/п	Найменування ознаки	Склад ознаки	Варіанти ознаки			
			4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
1	Антропоморфологічні	Стать	Жіноча	Чоловіча		
		Вік	<u>18-29</u>	30-45	45 ≤	
		Зріст	<u>164</u>	170	176	182
		Повнота група	I	II	III	IV
		Постава	<u>Нормальна</u>	Сутула	Перегнута	
		Висота плечей	Низькі	<u>Нормальні</u>	Високі	
		Ширина плечей	Вузькі	<u>Середні</u>	Широкі	
		Довжина рук	<u>Нормальні</u>	Короткі	Довгі	
		Кут нахилу плечей	Малий	<u>Нормальні</u>	Великий	
		Тип фігури				
		Форма спини	<u>Нормальна</u>	Плоска	Округла	Хвиляста
		Ширина стегон	Вузькі	<u>Нормальні</u>	Широкі	
2	Психофізіологічні	Характер	<u>Екстраверт</u>	Амбіверт	Інтроверт	

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6	7
3	Соціально-демографічні	Темперамент	Холерик	<u>Сангвінік</u>	Флегматик	Меланхолік
		Рівень достатку	<u>Середній</u>	Високий	Низький	
		Місце проживання	<u>Місто</u>	Селище	Село	Смт
		Рівень достатку	<u>Середній</u>	Високий	Низький	
		Сімейний стан	Заміжня	<u>Незаміжня</u>		
		Відношення до моди	<u>Слідкує за модою</u>	Новатор	Авангардист	

У даній роботі колекція проектується для жінок 18-29 років з доходом 1000-1500 дол./міс., які ведуть активний спосіб життя і можуть витратити на одяг 25-30% доходу. На типову фігуру, нормальної постави та пропорцій, невисокого зросту, зі слабким розвитком мускулатури. Базовий зріст 164 см, переважні суміжні зрости 158-170 (табл. 1.1).

Основу колекції будуть складати моделі суконь та корсетів. За даними дослідження визначено, що найбільший попит споживачів даного асортиментного ряду - це сильні і незалежні жінки, які надають перевагу одягу з цікавими декоративними елементами, слідкують за модою та люблять експериментувати з традиційними елементами гардеробу (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Визначення виду одягу для проектування

Ознака	Варіанти ознаки
1	2
Сезон, кліматична зона	Сезон – весна-літо, м. Київ, зона ША
Ситуація використання	Приміщення, відвідування виставки
Призначення	Колекція святкового одягу
Асортимент одягу	Сукня, корсет

Одяг, що проектується – це одяг святкового призначення, але без обмеження у використанні. Це універсальні річ, яку можна використовувати на будь-яку подію – похід на концерт чи в театр, або на прогулянку з друзями; на роботу в офіс чи на вечерю в ресторан – з кросівками, чи туфлями на підборах.

1.3 Функціональний аналіз об'єкту проектування. Визначення споживчих вимог до об'єкту проектування

Споживчі вимоги включають функціональні, естетичні, ергономічні, експлуатаційні.

Естетичні вимоги – це вимоги краси, витонченості і виразності зовнішньої форми, відповідність художнього оформлення одягу віку, тіло будові і зовнішності людини.

Функціональні вимоги - це досконалість функціональності виявляється в тому, що виріб за своєю формою, конструкцією, покромом, композицією відповідає не тільки своїй головній функції, а й зовнішньому вигляду та внутрішньому змісту людини, його статі та віку.

Ергономічні вимоги – це забезпечення комфортних параметрів підодягового мікроклімату на протязі годин експлуатації. Для виготовлення суконь встановлюють такі вимоги до матеріалів: висока повітропроникність і гігроскопічність, низька електризуємість. Сукні мають бути комфортними при русі[10].

Експлуатаційні вимоги – це важливий показник якості одягу та його надійності, яка визначає довговічність виробу. Для забезпечення необхідної якості потрібно, щоб матеріали, з яких виготовлені сукні, були міцними на розрив, це важливо передбачити на ділянках пройми. Зносостійкість характеризується волокнистим складом, поверхневою щільністю та видом переплетення [11].

Даний вид одягу проектується для впровадження його в святковий гардероб жінок, відповідно зробити його зручним у використанні та відповідним до різних ситуацій і подій (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Характеристика ситуацій використання суконь жіночих

Назва ситуації	Опис ситуації	Схеми типових рухів споживача
1	2	3
Дім	Сидіння, стояння, ходіння, піднімання рук	
Поїздка в транспорті	Сидіння, стояння, підняття по сходах, підняття рук	
Робота	Сидіння, стояння, ходіння, підняття рук	
Пасивний відпочинок	Сидіння, стояння, ходіння	
Відвідування виставок, театрів, концертів	Сидіння, стояння, ходіння	

Таблиця 1.4

Споживчі вимоги до нових моделей суконь жіночих

Функції виробу	Вимоги до виробу	Властивості виробу
1	2	3
1. Естетичні	<p>Відповідність сучасному стилю та моді</p> <ul style="list-style-type: none"> • Силует • Стиль • Об'єм • Кольорове рішення • Фактура матеріалів • Досконалість композиційного рішення • Художньо-декоративне оздоблення 	<ul style="list-style-type: none"> • Напівприлеглий, трапеція • Класичний, етно, кежуал, бохо • Середній, великий • Білий, червоний, чорний, сірий, блакитний, синій • Гладкі, матові, шорсткі, блискучі • Вишивка, шнурівка, кнопки, гачки • Зборка, складки, підрізи, заціпи

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
2. Функціональні	<ul style="list-style-type: none"> • Призначення • Цільова спрямованість • Найважливіші рухи при експлуатації 	<ul style="list-style-type: none"> • Святкове • Для виставок, творчих конференцій, презентацій • Ходіння, стояння, сидіння, підняття рук
	<ul style="list-style-type: none"> • Сезон • Параметри навколишнього середовища • Термін безперервного разового використання 	<ul style="list-style-type: none"> • Весна-літо • Приміщення • 2-6 годин
3. Ергономічні		
3.1 Психофізіологічні	<ul style="list-style-type: none"> • Маса виробу • Тактильні властивості • Функціонально-необхідні КДЕ • Зручність використання КДЕ 	КДЕ: кишені в бічних швах, зав'язки на манжетах і горловині
3.2 Антропометричні	<ul style="list-style-type: none"> • Розміро-зріст 	Розмір 88, Зріст 164, III повнотна група
3.3 Гігієнічні	<ul style="list-style-type: none"> • Матеріал • Повітропроникність • Вентиляція виробу 	Матеріал: льон, домоткане полотно, змішана тканина
4. Експлуатаційні	<ul style="list-style-type: none"> • Стійкість кольору матеріалів • Стійкість матеріалів та деталей виробу до розривних навантажень • Вид догляду • Місце та характер підвищених експлуатаційних навантажень 	
5. Соціальні	<ul style="list-style-type: none"> • Габітус споживача • Товарний вигляд виробу • Приблизна ціна виробу • Конкурентоспроможність • Візуально-комунікативна інформативність 	Жінка 18-29 років, що живе у великому місті, з середнім заробітком, нормальної статури, слідує за модою.

1.4 Визначення модних тенденцій до об'єкту проектування

Етно-мода зараз дуже поширена в дизайнерській сфері, та набуває все більше шанувальників. Споживачі прагнуть виглядати більш традиційно. Все частіше вишиванка є головним вбранням на урочистих подіях, весіллях, державних святах, заходах, навіть в окремих випадках вишиванка є дрес-кодом та обов'язковим атрибутом. Інтерес українців до народного вбрання зростає, і навіть робить його предметом колекціонування. Метою проектування сукні зараз є стилізація вишиванок для впровадження цього елемента гардеробу в повсякденний гардероб[12].

Ті, хто добре знається на вишиванках стверджують, що вироби, які представлено на ринку, складно назвати саме «вишиванкою», тому що в більшості випадків це сукня, яка виконана в стилі «етно», з використанням елементів традиційного одягу. В принципі, етнічним можна назвати одяг будь-якого народу, держави або древньої цивілізації.

У світі моди вплив етно- простежується дуже чітко, адже дизайнери завжди шукають і знаходять натхнення в найнесподіваніших речах. Так, в різні періоди часу, на піку популярності виявлялися шовкові китайські кімоно, африканські сарафани, індійські сарі, афганські штани-зуави і багато іншого, а зараз у світлі подій останніх років українська вишиванка здобула небувалу досі популярність.

Етно-стиль – це не національний одяг, а одяг, в пошитті якого використовували елементи народних мотивів. Ефектний вигляд і колорит такого одягу складно перебільшити. Відомо, що етнічний стиль характеризується відтворенням рис національного костюму певного народу (етносу) в комплекті одягу. Ознаками етнічного одягу є вишивка, крій, матеріали та обробка деталей.

Одягаючи його, ми поринаємо в минуле, отримуємо енергію від творчості наших предків, втіленої в одязі. На показах високої моди як у нас, так і за кордоном, колекції в українському етно-стилі викликають захоплення і незгасний інтерес. Слід зазначити, що елементи національного костюма в етно-

одязі, це не тільки наявність вишивки. Це ще і крій виробів, обробка деталей. Адже в сучасному житті ми не будемо носити точну копію народного костюма, а от використання деяких елементів з нього – дуже вдало можна вписати в сучасний стиль.

Корсети представлені і останніх сезонах є повноцінним елементом гардеробу, який стилізують майже з усім, що жінки звикли носити щодня. Даний об'єкт характерний не тільки своєю естетичністю, а і досі зберігає частину своїх першочергових функцій: створення красивого силуету, зменшення параметрів, підтримку осанки тощо. Українські дизайнери не відстаючи від світових тенденцій активно працюють в новому напрямку моди створюючи абсолютно нові моделі та форми.

Протягом тривалого часу в українському етно стилі утворились класичні моделі, які найбільше подібні до традиційних вишиванок. Завдяки українським брендам моделі етно одягу розповсюджуються і набувають популярності далеко за межами країни. Неодноразово презентації колекцій в цьому стилі на показах високої моди викликали захоплення і підвищений інтерес[13].

Тенденції розвитку одягу в етно-стилі – це збільшення прихильників даного стилю і впровадження в повсякденний гардероб українських модниць. Тепер сукні з вишивкою перестають асоціюватись виключно з державними святами чи обов'язковим дрес-кодом в школах, а стануть звичною річчю для носіння на прогулянку чи на роботу. Речі в етно-стилі є багатофункціональними - зручними, за рахунок того, що виконані з льону чи іншого натурального матеріалу без домішок, щільного або напівпрозорого. Вишивка на виробі може бути рясною, або мінімалістичною і майже непомітною.

Це універсальна річ, яку можна використовувати на будь-яку подію – похід на концерт чи в театр, або на прогулянку з друзями; на роботу в офіс чи на вечерю в ресторан – з кросівками, чи туфлями на підборах[14]. На рис 1.1 -1.6 представлені моделі вишитих суконь українських брендів, представлені на

показах останніх років, а саме брендів: Руками, FOBERINI, Vita Kin, Yuliya Magdych [15, 16, 17].

а

б

Рис. 1.1. Вишиванки бренду «Руками» (Ярини Климчишин)
(а, б – колекція 2020р)

а

б

Рис. 1.2. Вишиванки бренду FOBERINI(а, б – колекція 2021р.)

а

б

Рис. 1.3. Вишиванки by VitaKin (а – колекція 2022р., б – колекція 2016р.)

а

б

Рис. 1.4 Вишиванки бренду Yuliya Magdych (а, б – колекція 2021р.)

а

б

Рис. 1.5. Вишиванки бренду Yuliya Magdych (а, б – колекція 2021р.)

а

б

Рис. 1.6. Вишиванки бренду Yuliya Magdych (а, б – колекція 2021р.)

Таблиця 1.5

Варіанти композиційного, конструктивного і декоративного рішення моделей жіночих суконь у відповідності до напрямку моди

Шифр	Назва ознаки	Варіанти ознаки	
1	2	3	4
	Асортимент	Сукні	
	Призначення	Святкове призначення	
	Тип споживача	Жінки середньої вікової групи	
1.	Ознаки основного матеріалу		
1. 1	Вид	Костюмні, блузочні, бавовняні, льняні, шовкові, синтети чні, з домішками, домоткані полотна	

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
1.2	Колір	Сірий, бежевий, коричневий, білий, теракотовий, червоний, блакитний	
1.3	Фактура	Гладка	
2.	Ознаки форми		

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
2.1	Стиль- ве рішення	Етно, бохо	
2.2	Об'ємніс ть форми	Середня, велика	

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
2.3	Силует	Прямий, напівприлеглий, трапеція	
2.4	Довжина	Вище колін, міді, до щиколоток, максі	
3.	Ознаки конструкції		

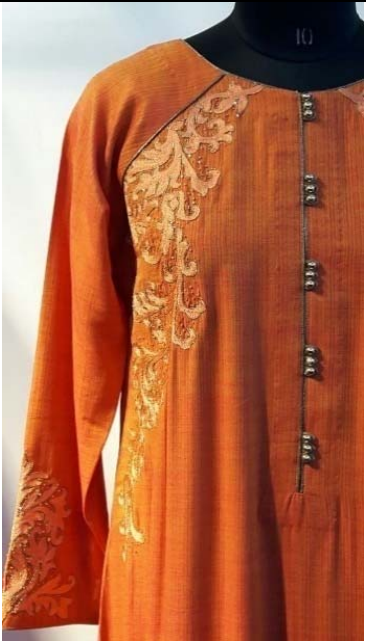

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
3.1.	Вид покрою рукава	Вшивний, реглан	
3.2	Лінії членуван ня	Горизонтальні, вертикальні, фігурні	
3.3	Елемент и формоут ворення	Виточки, рельєфи, підрізи, складки, зборки, защипи	

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
3.4	Оформлення горловини	Кругла, V-подібна, човник, комір	
3.5	Довжина, форма, оформлення низу рукава	Довгі розширені до низу, короткі, на манжетах	
4.	Конструктивно-декоративні елементи		
4.1	Застібка		

Продовження таблиці 1.5

1	2	3	4
4.1.1	Місце розташування	Однобортна, центральна	
4.1.2	Функціональні елементи	Шнурівки	
5.	Акcesуари	Намиста, сережки, пов'язки	

1.5 Технологічний аналіз об'єкту проектування. Дослідження новітніх матеріалів і технологій виготовлення виробів легкої промисловості

Асортимент тканин дуже широкий, динамічний та видозмінюється залежно від напрямку моди, нових технологій, способів оздоблення та друку, сировинних ресурсів, соціальних явищ та ін..Оновлення асортименту текстильних матеріалів виявляється в новому художньо-колористичному оформленні, оздобленні та розробці нових структур.

До вибору тканини необхідно відноситися досить уважно, як і до вибору моделі, тому що далеко не кожна тканина підходить за фактурою, кольором, призначенням. Існує широкий асортимент тканин - шовкові, вовняні, синтетичні, з друкованим малюнком різного масштабу, а також гладко фарбовані з різною поверхнею – бархатні, фактурні, строкаті, в клітинку, в полосу різних масштабів, з блискучою поверхнею[18].

Якісна тканина - це один з найважливіших елементів для створення етнічного одягу. Тканина на якій виконується вишивка має відповідати багатьом параметрам. Зокрема вона має бути максимально зручною для вишивання та водночас міцною [19].

Для моделей колекції використовуватиметься льон. Льон - це не одна конкретна тканина, а ціла група тканин натурального походження. Залежно від складу льону тканина буває з наступних видів волокон: бавовна, еластан, металізоване волокно, нейлон (поліамід), поліестер, віскоза, мохер, вовна, поліакрил. Результати численних досліджень показали, що тканина на основі льону має ряд корисних властивостей:

- гіпоалергенність;
- самостійне розсмоктування (використовується для створення хірургічних ниток);
- стійкість до виникнення бактерій.

Матеріал має красиву і оригінальну текстуру. Льон дає приглушений легкий блиск, відрізняється матовим фінішем. Насправді серед особливостей

матеріалу немає еластичності, проте деякі види (наприклад, стрейч) можуть трохи тягнутися [20].

Має акуратні вузлики, які перешкоджають повному проникненню світла через полотно. Через це льон активно використовують навіть при створенні блекаут штор.

Більш грубі види текстилю мають помітний рельєф і не піддаються драпіровці.

Приблизно на 80% матеріал складається з рослини - льону-довгунця. Також в складі можна зустріти допоміжні компоненти: фарбувальні складники, віск, жири. Потрібно враховувати, що чим більше в складі жиру, тим складніше забарвлюється і відбілюється матеріал[20].

Один з компонентів - лігнін - становить до 5% від всього текстилю і відповідає за жорсткість тканини (чим його більше, тим більш жорстким вийде полотно).

Основа текстилю - гладке волокно, що володіє такими характеристиками:

- гігроскопічність - тканина добре вбирає;
- хороша теплопровідність (одяг здається прохолодним, навіть у жарку погоду);
- стійкість на розрив;
- стійкість до речовин на основі лугів;
- високий ступінь міцності (вище, ніж у бавовни) - до 70 сН / текс.

Серед головних переваг льняного полотна:

- екологічність - не завдає шкоди навколишньому середовищу і здоров'ю людини;
- гігієнічність - може використовуватися для пошиття нижньої білизни, постільної білизни, піжам і т.д ;
- простота в догляді за речами - льон не має особливих складнощів в пранні, прасуванні, сушці виробів;
- антистатичний ефект;

- повітропроникність - тканина забезпечує хорошу циркуляцію повітря, що дозволяє носити вироби навіть в саму спекотну погоду не відчуваючи дискомфорт;

- гіпоалергенність;
- приємні тактильні відчуття;
- тривалий термін експлуатації - льон добре зберігає свої функціональні особливості і яскравість кольору надовго.

- стійкість до виникнення грибка, цвілі і інших шкідливих мікроорганізмів.

До недоліків льону відносять:

- полотно швидко мнеться і важко розгладжується;
- дає усадку при пранні в гарячій воді;
- полотно важко розрізати - навіть з використанням гострих ножиць на зрізі нитки сильно обсіпаються (через це при розкрої йде більша кількість матеріалу - на припуск)[19].

Аналогом для виготовлення суконь можуть використовуватись також:

Домоткані полотна – ця натуральна тканина, виготовляється з бавовни. Йому переваги надають такі якості:

- практичність, краса і велика різноманітність;
- широкий спектр кольорів;
- кольори є стійкими до прання, навіть при високій температурі;

Класичне домоткане полотно розрізняють за способом виготовлення і якістю ниток:

- просте (кардне);
- гребінне (використовуються волокна більшої довжини, щільніше переплетення, а відтак помітний блиск);
- екстра якості (ідеально відшліфовані, блискучі)[21].

Вишиванки на домотканому полотні - це хороший і правильний вибір. Середня ціна за натуральний, екологічний варіант. Порівняно з льоном домоткане полотно більш легке, не таке щільне. Ідеально підходить для теплого і навіть спекотного сезону.

В Україні дуже поширені вишиванки: плаття класичних та сучасних модних стилів, жіночі вишиті блузки, чоловічі сорочки із використанням ткано-декоративних тканин. Це комбіновані вишиванки з домотканого полотна та узорів з декоративних тканин в тканими орнаментами, які вшиваються в певних місцях, відповідно до моделі та типу вишиванок[13].

Одним з елементів моделей колекції є джинс, який використовуватиметься для пошиву корсетів.

Джинс - це бавовняний матеріал, який є дуже щільний і жорстку, тому для виготовлення одягу його використовують не в чистому вигляді, а з добавками волокон лайкри або еластану. Тканина є гігроскопічною і стійкою до зношування, має сучасний і завжди модний вигляд. Основна сировина, яка застосовується в процесі виробництва джинсової тканини - це натуральна бавовна. Характеристика матеріалу залежить від походження сировини. Для виробництва використовують мексиканську, барбадоську, індійську і азіатську бавовну. Щоб виготовити міцне джинсове полотно, застосовують саржеве плетіння, в результаті чого тканина виходить з чітким рельєфом в діагональний рубчик. Часто матеріал не фарбують повністю. В якості основи для виготовлення полотна використовуються пофарбовані нитки, а уток - це незабарвлені волокна. Така технологія виробництва тканини призводить до утворення різниці кольору між зовнішньою і внутрішньою поверхнями. Гідною заміною бавовняним джинсовим тканинам є джинсова тканина з матеріалу тенсел, який виробляється з целюлози. Одяг з цього матеріалу виходить більш м'якою та легкою, приємною на дотик. Проте, для виготовлення обраних моделей корсетів ідеальним є варіант класичного деніму без еластану, звичного нам синього кольору. Джинс – матеріал, який має широку палітру кольорів, універсальний і звичний для нас елемент повсякденного гардеробу. Він не тільки легкий в поєднанні з різними видами одягу в нашій шафі, а й досить зручний у виготовленні речей. Універсальний матеріал має широку сферу застосування. У багатьох країнах ведеться активне виробництво штанів, курток,

суконь, спідниця, головних уборів та інших виробів в залежності від характеристики матеріалу.[22].

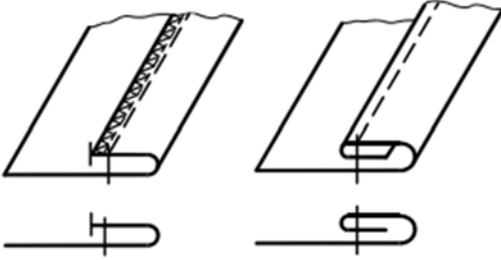
Таблиця 1.6

Характеристика новітніх видів матеріалів

Артикул	Щільність г/м ²	Додаткові відомості
1	2	3
 4c33/467	185	100% льон, нееластична
 ДМ2265	234	52% поліефір , 48% бавовна
 8427	116	100% поліестер
 21012022E	240	35% бавовна, 62% поліестер, 3% спандекс

Таблиця 1.7

Інновації у технології обробки без підкладкових швейних виробів

Назва технологічної обробки	Схематичне зображення
1	2
Обробка зрізів	
	

Таблиця 1.8

Характеристика новітніх матеріалів

Назва	Зображення	Характеристика
1	2	3
Рафія		<p>Жорстка Тримає форму Натуральне волокно</p>

Таблиця 1.9

Інновації у технології оздоблення швейних виробів

Назва технологічної обробки	Схематичне зображення
Лазерна перфорація тканини	
Сублімація	
Комп'ютеризована машинна вишивка	

Вибір матеріалу безпосередньо впливає на зовнішній вигляд виробу. Відповідно, не кожен матеріал здатний витримати специфічну обробку. В даному випадку машинна вишивка потребує, щоб матеріал був міцним, формостійким і зносостійким, бо нанесення орнаменту є додатковим навантаженням. Тому для суконь обрано льон, що споконвічно був одним з найкращих варіантів виконання вишитих сорочок і свідчив про статусність через свою цінність і трудозатратне виробництво. Для виготовлення корсетів міцність матеріалу є найважливішим критерієм. Функція такого асортименту є

не тільки створення гарного силуету, а і комфортне і безпечно зменшення параметрів – для цього корсет стягується шнурівкою, що створює сильне навантаження. З цією вимогою бездоганно справляється джинс, який не тільки візуально доповнює образ і є стильним аксесуаром, також джинс – це надійний, зносостійкий і дуже практичний матеріал [23].

Для виконання оздоблюючих елементів було обрано комп'ютерну машинну вишивку. Цей спосіб нанесення зображень на тканину має широкий спектр застосування і є одним з найзносостійкіших методів нанесення малюнку.

Вишивальна машина програмується оператором, після чого формує стібки за заданим алгоритмом і методом, при чому сучасні машини здатні максимально точно відтворювати автентичну ручну вишивку.

Робота з вишивкою завжди починається з ескізу, який прописується в спеціальну програму дизайну машинної вишивки де задаються параметри:

- довжина та напрям стібків;
- зміна ниток за типом і кольором;
- обрізка і натяг нитки.

Згодом, за заданими налаштуваннями орнамент наноситься на тканину.

На рис. 1.7 зображено процес роботи над орнаментом в програмі дизайну комп'ютеризованої вишивальної машини.

Рис. 1.7. Процес роботи над орнаментом для вишивальної машини

Висновки до розділу 1

1. В першому розділі дипломного проекту визначено умови виконання проектної розробки та вимоги до нових моделей одягу. Проаналізовано виробництво вишиванки, які пропонують українські дизайнери. Визначено мету проектування – це осучаснення та популяризація одягу з етнічними мотивами в повсякденне користування.

2. Досліджено сферу споживання, визначено групу споживачів обраного виду одягу, проаналізовано характеристику споживачів за різними критеріями: це жінки віком 18-29 років, з середнім рівнем доходу, які стежать за модою та не заперечують поєднання традиційності і модних трендів.

3. Також визначено споживчі вимоги до сукні в етностилі, охарактеризовано ситуації використання та моделі поведінки, проаналізовано модні тенденції в даному стилі та надано характеристику матеріалів. Обрано найбільш доцільні матеріали, які відповідатимуть заданим експлуатаційним та естетичним вимогам.

РОЗДІЛ 2

РОЗРОБКА ДИЗАЙН-ПРОЕКТУ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ ЖІНОЧОГО

2.1 Розробка творчої концепції

Творча концепція – це основна ідея, смисловий напрям цілей, завдань і засобів проектування творчої колекції одягу.

Проблема творчої концепції (основна ідея, смислова спрямованість цілей і завдань проектування) займає центральне місце в проблематиці сучасного дизайну. Концептуальність є спільною творчою установкою, складовою проектної культури. Творча концепція визначає смисловий зміст проекту. Зміст і характер творчої концепції пов'язані не лише з індивідуальним світоглядом його автора, але й основними тенденціями розвитку проектної культури і суспільства в цілому. Концепції в дизайні, як правило відображають важливі проблеми, які хвилюють людину і суспільство в ту чи іншу епоху. Дизайн покликаний орієнтуватися на потреби людей і вносити свій вклад у вирішення їхніх проблем. В іншому випадку він позбавляється гуманістичного сенсу свого існування в культурі [24].

Структура змісту творчої концепції складається з трьох частин.

Перша частина – це визначення творчої концепції, мети розробки об'єкту проектування.

Друга частина – це визначення прогностичної моделі об'єкту проектування, його структури, властивостей та характеристик, які прогножуються автором проекту.

Третя частина – це рівень реалізації творчої концепції, де визначаються шляхи, методи, засоби і алгоритм вирішення поставлених проектних завдань.

Концепції, існуючі в дизайні одягу, як правило, знаходяться в руслі основних проблем дизайну свого часу і пов'язані з загальними тенденціями зміни способу життя. Але ці загальні тенденції втілюються в різноманітних авторських концепціях, тобто різні дизайнери по-різному ставляться до функції

речі, тобто є прихильниками різних концепцій гардеробу і вдаються до різних способів формоутворення. Крім того, специфіка дизайну одягу полягає в тому, що концепції знаходять своє втілення насамперед у візуальній формі [25].

Ідеєю розробки колекції є зміна ставлення до українського традиційного костюму, як національного здобутку та музейного експонату на елемент повсякденного і святкового асортименту одягу. Також це розкриття тематики і популяризації етнічних елементів в поєднанні з модними тенденціями. Інтерпретація джерела висловилося при роботі над колекцією в застосуванні крою, фактурності і нових матеріалів, але з використанням традиційних орнаментів вишивки. В силу впливу технологічного прогресу, інтенсивного способу життя в моделях розроблюваної колекції більш помірковано використовуються обробки, багат шаровість, довжина, декор.

2.1.1 Визначення творчої концепції. Розробка колажу художнього образу споживача

Художній образ споживача – форма віддзеркалення, відтворення об'єктивної реальності з позиції певного естетичного ідеалу у мистецтві, особливий тип образності, що має психологічне і знаково-символічне значення.

Художній образ – загальна категорія художньої творчості, форма тлумачення та освоєння світу з позиції певного естетичного ідеалу, шляхом створення певних нових об'єктів [26].

Колекція створюється для молодих, активних жінок, творчих особистостей для відвідування творчих виступів, концертів, виставок. Споживач слідкує за модою, експериментує зі своїм гардеробом та стилізацією речей, не боїться створювати нові комбінації та має власний погляд на сучасні тенденції.

Колаж представлений на рис. 2.1 та в додатку А.

Рис. 2.1 Колаж художнього образу споживача для створення колекції жіночих суконь в етно стилі

Таким чином розроблено колаж споживача, на якому представлено уявлення про майбутнього споживача асортименту колекції, яка проектується. Це молода жінка, яка прагне відтворювати традиційні мотиви та елементи одягу в повсякденних офісних образах чи святкових нарядах. В колажі відтворено основні кольори та елементи, які присутні в колекції – червоно – чорна вишивка на білому полотні. Поєднання традиційних складових народного етносу в комбінації з сучасними силуетами – геометричний орнамент на сукні прилеглого силуету, або вишивка, яка з традиційного дрібного узору трансформується у виразні малюнки, на великій площі виробу.

2.1.2 Характеристика прогностичної моделі об'єкту проектування

Перспективні тенденції розвитку модних форм одягу формуються на основі методів прогнозу у формоутворенні костюму. Методи прогнозування – це сукупність прийомів мислення, які дозволяють передбачати майбутні зміни об'єкту проектування. В теорії художнього проектування костюму

застосовуються інтуїтивні методи прогнозування, які базуються на використанні експертної інформації і визначають її актуальність, критерії, ознаки, їх взаємодію та встановлюють найкращі варіанти. Джерелом прогнозної інформації є опис та фотографії модних перспективних колекцій відомих дизайнерів, які визначені у першому розділі[27].

Відомо, що мода розповсюджувалась не тільки на костюм, але і на саму фігуру, її пропорційні співвідношення і поставу. Модна пластика фігури утримує вихідні геометричні і чисельні характеристики для побудови модної форми одягу. Сьогодні модний астенічний тип будови тіла, що передбачає високий зріст, худорлявість, довгу шию, вузькі плечі, видовженні кінцівки.

Також зросла популярність спортивної фігури з помірно розвиненою мускулатурою. Однак дизайнери надають перевагу пропорції 1/9.

Зміна модних форм одягу відбувається за рахунок зміни модних пропорцій, які визначаються:

- по лінії плечового поясу (вона є головною ознакою моди);
- на рівні лінії грудей;
- на рівні лінії талії;
- а рівні лінії стегон;
- по лінії низу, яка визначає модні пропорції виробу.

На сьогодні плечова лінія піднімається за рахунок плечових накладок та великих рукавів-ліхтариків. Ширина по лінії грудей поступово зменшується від oversize, наразі переважає середній об'єм. Талія на природному місці, все частіше її підкреслюють конструкцією або поясом. Довжина виробів – до середини гомілки, максі або ультра міні. Довжина рукавів – до зап'ястя, часто низ рукава оброблюється манжетою з декоративною вишивкою різноманітної ширини (рис. 2.2). Не менш актуальними зараз є вирізи і підрізи, які можуть бути різноманітної форми, довжини, ширини і конфігурації. Вони можуть порушувати правила композиції, і бути абсолютно довільними[28].

Рис. 2.2 Модель прогноз суконь для творчої колекції

2.1.3 Визначення проектних завдань, методів і засобів проектування творчої колекції виробів легкої промисловості

Проектування творчої колекції – це пошук нових форм одягу, стилістичних рішень, властивостей матеріалів, конструктивних та технологічних засобів створення нових форм одягу. Для вирішення поставлених задач потрібно виконати:

1. Розробку нових ідей в одязі.
2. Застосування сучасних методів розробки конструкцій нових форм одягу з високою ергономічністю, естетичністю, функціональною відповідністю та технологічністю.
3. Застосування сучасних методів моделювання одягу.

При проектуванні колекції застосовано метод деконструкції, який полягає у вільному маніпулюванні формою, порушенні традиційних прийомів моделювання одягу[29].

Прийоми деконструкції: асиметричний крій, розподіл конструкції на праву і ліву половинки, інверсія (шви назовні, застібка у нетрадиційних місцях, виточки “на лице” елементи незавершеності, порушення традиційної технології, поділ конструкції виробу на ліву і праву половинки. Крім того,

деконструкція запропонувала зруйнування традиційного комплексу класичного костюма і нові засоби носіння одягу. Також цей метод диктує багатошаровість комплекту, нетрадиційне поєднання класичного ансамблю (спідниця поверх сукні, корсет поверх блузи) [30].

2.2 Розробка творчих ескізів моделей колекції

Згідно проведеного дослідження було створено ескіз моделей творчої колекції, який надано в додатку Б.

2.2.1 Розробка творчої ідеї для створення колекції. Визначення творчого джерела до розробки нової моделі виробу легкої промисловості та його аналіз

Пошук творчої ідеї, яка може бути відображена принципово новою формою костюму, фактурою та рисунком матеріалу створюється у наступних напрямках:

- асоціативне рішення на основі творчого джерела;
- по аналогії з творчим джерелом;
- інтуїтивне рішення нової форми одягу на основі сприйняття музики, театральних дій, живопису, танцю тощо.

Пошук творчої ідеї для проєктування авторської колекції суконь, відбувається у напрямі асоціативного рішення на основі творчого джерела [31].

Творчим джерелом колекції вибрано елементи українського жіночого народного костюму.

Український традиційний національний костюм відображає художній талант українських жінок, що створюють гарний одяг для всієї родини. Всі елементи одягу прості за формою, багаті різноманітними прикрасами, насичені яскравими фарбами.

Український жіночий костюм має безліч варіантів залежно від регіональних особливостей. Вони проявилися в крої, вишивці, декорі, колірних особливостях і прикрасах [19].

Класичним жіночим традиційним костюмом вважається одяг Середньої Наддніпрянщини. Водночас, архаїчні елементи найбільш збережені в костюмах Полісся. Жіночий одяг південних областей втілює в собі традиційні особливості різних регіонів. Що стосується жіночого одягу на Поділлі, то в ньому чітко простежується вплив молдавських традицій. Північно-західні регіони почерпнули багато елементів від національного польського костюму.

Одним з найдавніших мотивів української вишивки вважається геометричний орнамент: знайдені зображення спіралей трипільської культури.

Безперечно є і запозичені елементи одягу, які кочували на наших землях, однак, в цілому традиційний костюм жінок характеризується виразною етнічністю українців і унікальними елементами, які не зустрічались в жодній національності [32].

Вишивка ніколи не обмежувалась тільки сорочками – це був основний, та не єдиний об'єкт гардеробу. Нижня частина сорочки була пошита з щільної і грубої тканини, а вишивка вважалась не тільки прикрасою. Їй приписували магичні властивості і використовували в якості оберега саме через це вишивкою перш за все прикрашався комір і горловина, манжети і поділ. Поверх сорочки зазвичай одягали плахту або започки. Різниця між святковим і повсякденним одягом була в якості тканини, кольорах та візерунку.

Геометричним, зооморфним, антропоморфним та іншими візерунками прикрашався навіть домашній текстиль: подушки, серветки, штори, скатертини, постіль тощо [33].

Різноманітність швейних прийомів, що зустрічаються на українському одязі, вражає. Фахівці налічують більше сотні різних технік вишивки (низь, мережка, вирізування, повзунок, плетіння і т.д.). Більшість з них вже майже не використовується. Однак є майстри-ентузіасти, які дбайливо зберігають ці стародавні способи.

Хрестик, який зараз є панівною технікою вишивання, до кінця 19 століття в українській вишивці не зустрічається.

Також існує величезна кількість різноманітних візерунків. Кожна майстриня вигадувала власні візерунки. Тому серед вишивок, створених до 18 століття, практично неможливо знайти двох однакових [34].

Квітів вишивка мала дуже мало, оскільки фабричних ниток не було і фарбувати їх доводилося вручну в домашніх умовах. Тому найбільш поширеними кольорами були білий (для цього нитки взагалі не фарбували), червоний (його отримували з буряка або інших плодів) і чорний (нитки фарбували сажею). На рис.2.3 зображено елементи автентичного наряду нареченої з Франківщини (яку зобразили у фільмі «Спадок» [34]).

Рис. 2.3 Структурний аналіз творчого джерела

На фото зображено одяг, який побутував сотню років тому на території України. Центральне зображення ілюструє повний наряд нареченої, який складається з: сорочки, запасок, поясу, кожуха, чільця, коралів та перл. Ця багатошаровість в одязі свідчила про заможність, а речі, переважно передавались з покоління в покоління. Нанесення вишивки рідко було виконане «хрестиком», його виконували «руликом» чи «двосторонньою гладдю» - це

забезпечувало максимальне заповнення площі виробу, та створювано рельєф, який створював ефект різних відтінків одного кольору[33].

2.2.2 Трансформація творчого джерела в геометричну або об'ємно-просторову форму одягу або іншого виробу легкої промисловості

Натхненням для колекції стали пропорції та форма українського народного одягу [34]. При створенні нових моделей одягу джерело було змінено на більш сучасний варіант. Сукню трансформовано додавши до спідниці нові членування – клини з вишивкою. Форма рукавів - збільшена в об'ємні, додано нові членування та вирізи, манжети ширші. Вишивка залишається в традиційних кольорах – червоно-чорних, орнамент дещо збільшений і осучаснений. Шнурівка з китицями збільшена за розміром та кількістю [35].

Після аналізу джерела натхнення було створено колаж для подальшої роботи, який наведено на рисунку (рис. 2.4), та додатку В.

Рис. 2.4 Колаж творчого джерела натхнення для створення колекції жіночого одягу

Отже, колаж творчого натхнення ілюструє сучасне виконання одягу та аксесуарів, де використано елементи традиційного одягу. Зараз немає жодного

обмеження в кольорі чи структурі, будь-яка фактура, візерунок чи спосіб виконання – і це дозволяє створювати нові форми і види одягу.

Саме культурне надбання, яке з часом відійшло на задній план стало поштовхом і джерелом натхнення для проектування. Безперечно, з урахуванням моди і зручності мова іде саме про стилізування певних елементів краси, яка передається нам, як культурна пам'ять[35].

2.2.3 Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Виконання колажу творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції

Фор-ескіз - це емоційне рішення первинних задумів форми виробу. У ньому художник визначає образність моделі. А також вирішує силует, пропорції, ритмічну організацію частин і елементів майбутніх моделей одягу, взуття, аксесуарів.

Фор-ескізи виконуються швидко, легко, без прив'язки до конкретного матеріалу і уточнення конструкції зображуваної одягу. Цей вид ескізів є живим, безпосереднім зображенням костюма, гостро, навіть кілька гіперболізовано виражає сутність художнього образу проєктованих моделей або колекції[36].

Фор-ескіз завжди зображує костюм на фігурі людини, завдяки чому художник дає глядачеві повну інформацію і про характер форми костюма, і про її пропорціях, масштабності, і про образної виразності, і навіть про манеру поведінки людини в цьому одязі. На основі фор-ескізів дизайнер виражає нарисом модель, а потім вносить корективи враховуючи побажання замовника [37].

Фор-ескіз забезпечує збагачення та доповнення колекції на початковому етапі створення. В процесі створення можна прослідкувати, яка модель вибивається з загальної концепції колекції, а яка модель потребує доопрацювання.

Фор-ескізи надано в додатку Г.

2.2.4 Визначення методу сучасного моделювання нової форми одягу або іншого виробу легкої промисловості

Для розробки нових моделей одягу застосовують різні методи дизайн-проектування, які можуть бути творчим джерелом колекції. Серед них можна виділити такі: комбінаторика, трансформація, модульне проектування, деконструкція, кінетизм, створення безрозмірного одягу, створення одягу з цілого плоского куска матеріалу тощо [38].

При проектуванні колекції застосовано метод комбінаторики та деконструкції, у якому застосовують різні прийоми компонування структурних елементів у цілісну композицію виробу.

Прийоми деконструкції: асиметричний крій, розподіл конструкції на праву і ліву половинки, інверсія (шви назовні, застібка у нетрадиційних місцях, виточки “на лице” елементи незавершеності, порушення традиційної технології, поділ конструкції виробу на ліву і праву половинки. Крім того, деконструкція запропонувала зруйнування традиційного комплексу класичного костюма і нові засоби носіння одягу. Також цей метод диктує багатошаровість комплекту, нетрадиційне поєднання класичного ансамблю [39].

Комбінаторика — це метод проектування, у якому застосовують різні прийоми компонування структурних елементів у цілісну композицію виробу.

2.2.5 Розробка базової символ-форми колекції

Форма костюму являє собою об’ємно-просторову структуру, яка може бути простою або складною. Незалежно від ступеня складності структури костюму система зв’язків усіх його елементів має рішуче значення для забезпечення справжньої гармонії. Плавне поєднання елементів форми, а також поступовий перехід одного напрямку форми у другий називається пластикою. В оцінюванні пластичного характеру форми велике значення мають лінії, які створюють цю форму. Напрямок руху поверхні форми визначається зміною

силуетних і конструктивних ліній. Кожна лінія несе своє образно-емоційне навантаження, здійснюючи різні психологічні впливи на сприйняття форми. Як правило, складна форма костюму описується лініями різного характеру, які і визначають пластичні рухи у проектному виробі [40].

Рис. 2.5. Символ-форма моделей колекції етно суконь

Таким чином проаналізувавши модні тенденції та об'ємно-просторову структуру сучасних моделей одягу створено симфол-форму для проектування колекції. Гармонізацію елементів і деталей конструкції забезпечує повторення і ритм декоративної вишивки та плавні конструктивні лінії: лінія рукава-реглан візуально м'яко переходить в рукав, який є акцентом цілої моделі. Всі лінії і членування є простими та створюють цілісну модель з урахуванням функціональних потреб даного виду одягу.

2.2.6 Розробка творчих ескізів нових моделі одягу або виробів легкої промисловості

Засобами для поєднання моделей суконь в колекції є ритм певних елементів та пропорцій.

Колекції можуть розроблятися у системі «ансамбль», «комплект» чи комбінуючи два види систем. Поєднання моделей у колекції може бути створено за допомогою пропорцій, форм, ритму, повторень певних елементів чи їх частин.

Обов'язковим аспектом при конструювання нової моделі одягу є аналіз матеріалів, з яких згодом створюватиметься колекція. Для пошиття колекції обрано льон білого кольору.

Фор-ескізи є підґрунтям для виконання технічного проекту та робочої конструкторської документації. Проаналізувавши фор-ескізи обрано найбільш вдалі, на основі яких було розроблено творчі ескізи колекції етно суконь, яка складається з 5 одиниць.

На основі проведеного аналізу колекцій провідних брендів етно одягу та зазначених вимог до виготовлення колекції розроблено ескіз авторської колекції моделей, що складаються з суконь та джинсових корсетів

Сукні святкові, для жінок молодшої вікової категорії. Сукні трапецієподібного силуету, покрою реглан з довжиною вище лінії щиколоток, з довгими розширеними рукавами. Сукні виготовлені з льону білого кольору, на який нанесено червону та червоно-чорну вишивку. Вишивка виконана на комп'ютеризованій вишивальній машині в техніці хрестиком та гладдю. Орнамент наближений до традиційної вишивки Поділля та Полісся – це геометричні та рослинні узори[33].

Корсети та підгрудні корсажі виготовлені з джинсового матеріалу класичного синього кольору, прилеглого силуету довжиною нижче лінії талії та до лінії талії.

Також присутня асиметрична спідниця-плахта з джинсового матеріалу. Плахтами в давнину називали спідниці, які зав'язували навкруги талії, ця – зав'язується спереду шнурівкою.

Корсети з цілновикроєною чашкою та відрізною. Корсажі – підгрудний, по контуру грудей та підгрудний з прямим верхнім зрізом, - трансформують форму сукні створивши силует «пісочний годинник» та додають новизни в загальний образ моделей. Джинсові вироби мають функціональний елемент – шнурівку, яка слугує і естетичним атрибутом колекції. Горловина вишиванок на зав'язках, на кінцях яких китиці в тон вишивки.

Ескізи представлені на рис.2.6 та додаткуБ.

Рис. 2.6. Ескіз колекції моделей жіночого одягу

Заключним етапом розділу стала розробка творчих ескізів, з уже внесеними змінами і правками. Ескіз в кольорі виконаний вручну.

Таким чином ескізний ряд моделей відповідає поставленому завданню – стилізації елементів вишивки в сучасних моделях суконь в етно стилі.

Висновки до розділу 2

1. У другому розділі проаналізовано тенденції моди, обрано творче джерело натхнення – традиційний український костюм.
2. Створено модель-прогноз, який відповідає сучасним вимогам, та відповідає запиту і вимогам для даного виду одягу, який проектується.
3. Обрано модель-образ, на якій базуватиметься виконання технічного проекту та конструкторської документації, це модель М1 творчої колекції.
4. Розроблено та проаналізовано фор-ескізи, які стали підґрунтям для створення ескізного ряду моделей з усіма внесеними змінами, і відповідності проаналізованого типу споживача та їхніх потреб.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВОЇ ФОРМИ НОВОЇ МОДЕЛІ ВИРОБУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

3.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

Будь-яка колекція моделей одягу може складатись з елементів різного асортименту, виду одягу, відрізнятися силуетом чи кроєм. Відповідно будь-яка новостворена колекція повинна мати власну концепцію та бути збудованою на індивідуальних принципах і вподобаннях автора[24].

Базовими елементами колекції є довжина виробу, довжина суконь, кольорова гама, матеріали, колір вишивки, силует. Покрій є складовою модифікаційного простору. Тому для проектування даних суконь було обрано спосіб криволінійного крою – він дозволяє створювати одяг складної форми. У розділі виконується конструкторська розробка тривимірної форми моделей колекції суконь жіночих.

Складові елементи базового простору моделі дають можливість створити розмаїття та унікальність кожної моделі одягу, яка входить у колекцію та обґрунтувати способи їх введення у базовий простір. Модифікаційні рішення досягаються за рахунок зміни довжини та ширини виробу, кількості та місць розташування зборок, конструктивного рішення основних деталей (пілочка, спинка, рукав) та конструктивно-декоративних (обшивка, манжети, клини тощо) шляхом створення нових членувань та використання різних прийомів моделювання за рахунок введення декору та зміни його розташування у моделей, а також за допомогою аксесуарів.

Існує чотири основні способи формоутворення одягу: зі шматка тканини (без розкрою), на основі прямолінійного крою, на основі криволінійного крою, на основі розгорток. Для даної колекції обрано спосіб формоутворення на основі прямолінійного крою[41].

Для проведення композиційно-конструктивного аналізу в програмі XARA виконано пропорційне зображення всіх моделей колекції (вид спереду, ззаду) щодо типових контурів (рис.3.1 ÷ 3.5).

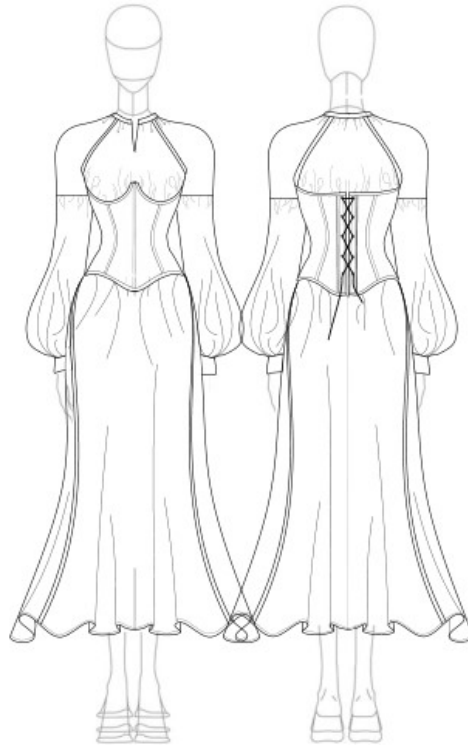

Рис.3.1. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М1

Рис.3.2. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М2

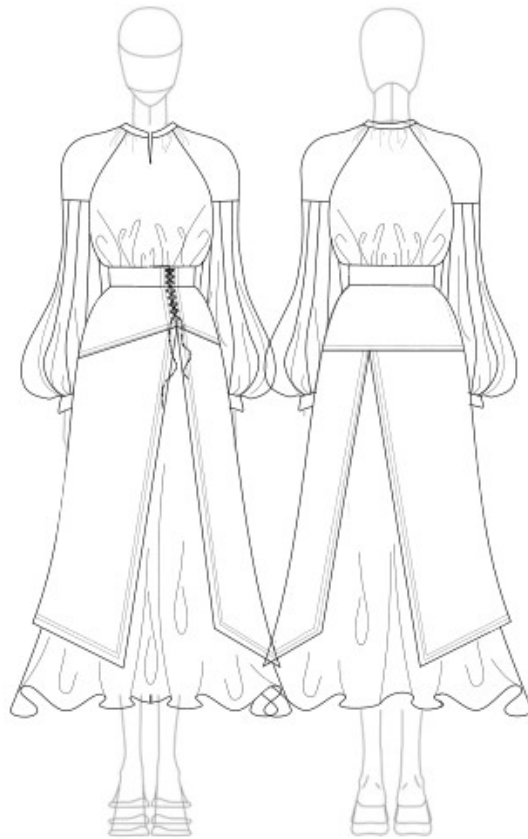

Рис.3.3. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М3

Рис.3.4. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М4

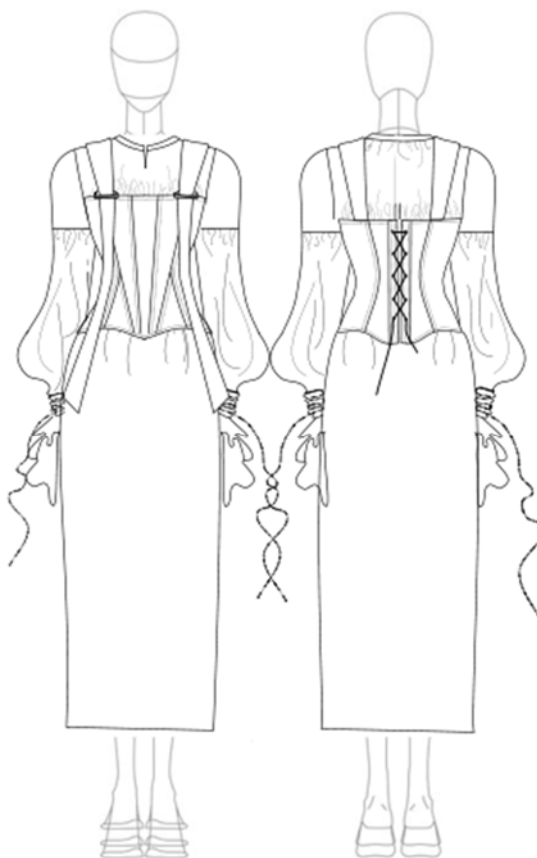

Рис.3.5. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М5

В результаті аналізу отримані параметри стали основою для створення деталей креслення конструкції.

3.2 Виконання композиційно-конструктивного аналізу нових моделей

Для створення нової форми одягу і відповідності їх ескізам було виконано композиційно-конструктивний аналіз та надано характеристику конструктивних і декоративних ліній моделей з урахуванням властивостей матеріалів для виготовлення[42].

Аналіз виконано за основними антропометричними поясами фігури М1 та надано у таблиці 3.1. Композиційно-конструктивний аналіз моделей М2-М5 колекції надано в додатку Д.

Таблиця 3.1

Композиційно-конструктивний аналіз моделі М1

Назва конструктивного параметру	Характеристика форми (опис)	Конструктивний параметр(характеристика, Величина, прибавки, розширення), граф.зображення
1	2	3
1. Силует виробу	Трапецієподібний	Пг = 4см, Пт = 4см, Пб = 2см
2. Об'ємна форма виробу: - сукні - рукава - корсету	Середня 3 рукавом- реглан Мала	
3. Вид поверхні виробу: - сукні - корсету	Гладка, не рельєфна Гладка, не рельєфна	
4. Плечовий пояс - довжина плечової лінії - характер з'єднання рукава з проймою - форма лінії горловини	Лінія плеча відсутня Рукав-реглан Округла	Розширення горловини на 2,0 см Поглиблення горловини на 2,0 см
5. Грудний пояс - лінія грудей - пройма	Вільний	Пг = 4см Пспр = 2см
6. Корпусний пояс -Сукня Лінія талії	Не щільне прилягання, на природному місці	Піт = 4см

Продовження таблиці 3.1

1	2	3
Лінія стегон -Корсет Лінія талії Лінія стегон	Щільне прилягання, на природному місці	Пб = 2см Пт = -4см
7. Лінія низу - довжина виробу (відносно лінії стегон); - розширення виробу по низу; - довжина корсету (відносно лінії талії)	До середини литки Конічне розширення Вище лінії стегон	Прибавка по довжині спідниці від лінії стегон – 75см, розширення - 40см Прибавка по довжині корсету від лінії талії – 20см
8. Рукав - покрій, довжина	Реглан, довгий	56см
9. Членування виробу: - сукні - корсету	Вертикальні і горизонтальні членування, фігурні членування	- Клин, членування рукава, відрізна деталь переду і спинки. - рельєфи
10. розташування та розміри КДЕ	Манжети Планка під застібку	Ширина манжети 8см Довжина -26,0 см, ширина – 3,0 см
11. Застібка -Сукні - Корсету	Відсутня На спинці корсету	Шнурівка

Отже, таким чином визначено композиційно-конструктивний устрій моделей, за допомогою чого виконано розробку креслень конструкції для створення нової об'ємно-просторової форми.

3.3 Розробка первинних креслень деталей конструкції моделей колекції

Естетика виробу і його сучасність визначаються перш за все силуетом і покроєм. Форма виробу повинна мати цілісну структуру, що досягається пропорційним співвідношенням деталей до всього виробу. Поруч з тим існує багато оптичних ілюзій, які створюють силует і членування виробу.

Пропорційне розміщення КДЕ сприяє створенню нового сприйняття виробу і споживача.

Під творчим моделюванням розуміють власну розробку модельєром зовнішнього вигляду моделі та готового зразка. В цьому процесі важливим є джерела художньої ідеї, фантазія, емоційне сприйняття, суспільне і культурне життя та духовні скарбниці минулого. Сучасні художники-модельєри, конструктори, кравці користуються творчим моделюванням переважно для розробки індивідуальних замовлень. На відміну від творчого, технічне моделювання – це процес розробки нових фасонів одягу за ілюстраціями моделей[43].

Прийоми технічного моделювання базуються на знаннях і вміннях побудови деталей одягу конструктивними способами. Тому для створення різних фасонів не завжди потрібна нова побудова креслень, оскільки в окремих випадках використовують типові конструкції. Основне креслення виробу створене на розрахунковим методом, який передбачений системою конструювання [44].

Для визначення методики конструювання та форми БК виконано пропорційне зображення М1 і опис художнього-технічного рішення представлено на рис.3.6.

Пропорційні зображення і опис художнього-технічного рішення усіх моделей колекції представлено в додатку Е.

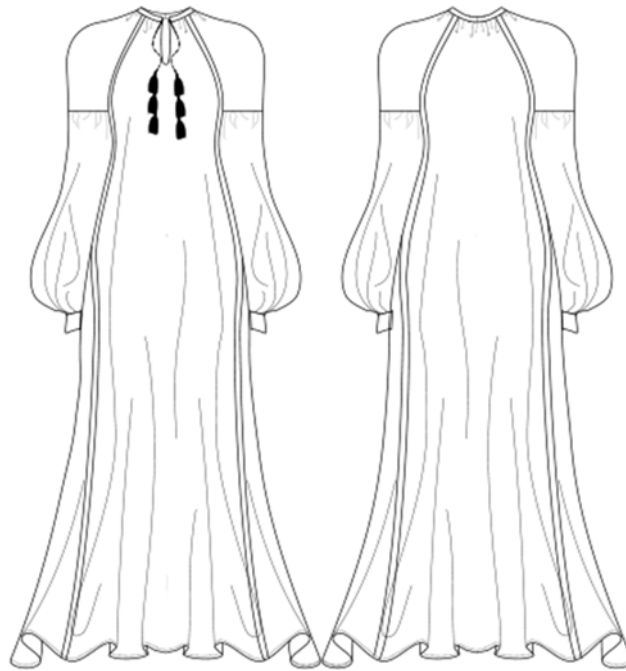

Рис 3.6. Пропорційне зображення сукні моделі М1

Модель 1 складається з сукні та підгрудного корсету.

Сукня жіноча святкова в етно стилі для молодшої вікової групи, з льону, трапецієподібного силуету. Сукня покрою реглан, довжиною вище лінії щиколоток, розширена до низу, без застібки.

Перед з боковою відрізною вставкою та зі зборкою по горловині. Горловина округла. Перед – нерозрізний, пілочка – з розрізом згори.

Спинка з боковою відрізною вставкою та зборкою по горловині.

Від лінії стегон в боковому шві нижньої частини сукні виходить клин.

Рукав-реглан складається з двох частин. Верхня частина з нанесеною декоративною вишивкою, розширена, зі зборкою по горловині. Низ рукава оброблений манжетою з двома гудзиками та двома повітряними петлями.

Обшивка горловини з середнім швом, зі вставленим декоративним шнуром для затягування, з китицями на кінцях.

Вздовж лінії пройми і бокового шва відрізна деталь оздоблена декоративною вишивкою шириною 4см.

По центру переду, відрізнних вставках переду і спинки, обшивці горловини, верхній і нижній частині рукава, манжеті прокладена декоративна вишивка виконана в техніці «хрестик».

Вздовж низу виробу прокладена строчка на відстані 0,7 см.

Рекомендований розмір 88, зріст 164, III повнотна група.

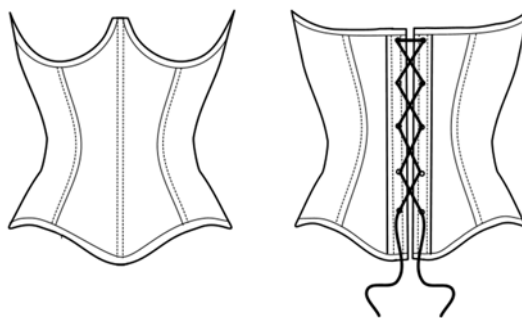

Рис 3.7. Пропорційне зображення корсету моделі М1

Підгрудний корсет для жінок молодшої вікової групи, прилеглого силуету з джинсу. Корсет довжиною нижче лінії талії з фігурним низом.

Перед з вертикальним рельєфом.

Спинка з вертикальним рельєфом та планкою для застібки.

Вздовж рельєфів, по центру пілочки та на планці для застібки прокладені оздоблюючі строчки на відстані 0,7см.

Виріб застібається ззаду за допомогою шнурівки та металевих люверсів.

Рекомендований розмір 88, зріст 164, III повнотна група.

На основі аналізу всіх моделей колекції було визначено методи формоутворення, конструктивне рішення та об'ємно-просторова форма базових конструкцій (рис 3.8, 3.9, 3.10 табл. 3.2, 3.3, 3.4).

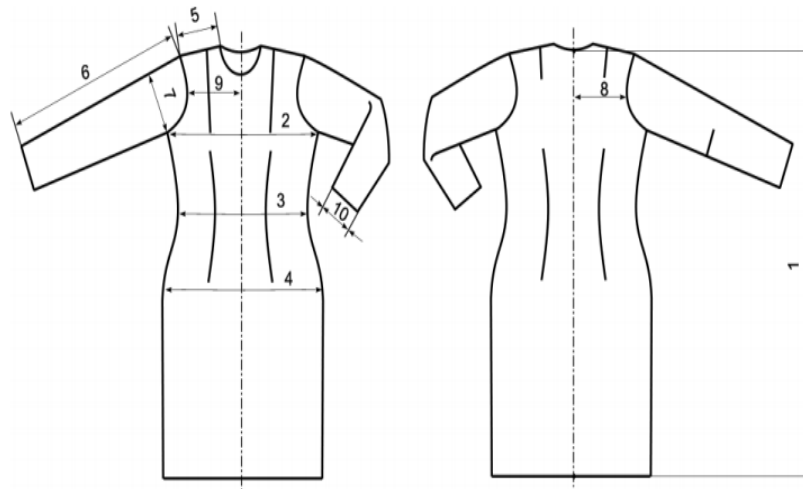

Рис. 3.8. Технічний рисунок БК сукні жіночої з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.2

Характеристика ознак базової конструкції сукні жіночої

Вид одягу	Сукні жіноча
1	2
Силует	Напівприлеглий
Покрій рукава	Вшивний
Повнотна група	ІІІ
Членування	-
Матеріал верху	Льон

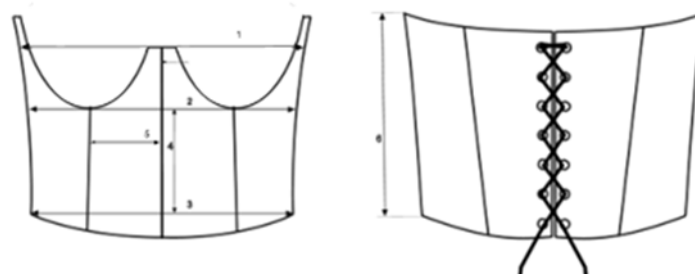

Рис. 3.9. Технічний рисунок БК корсету жіночого з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.3

Характеристика ознак базової конструкції корсету жіночого

Вид одягу	Корсет жіночий
1	2
Силует	Прилеглий
Повнотна група	III
Членування	Середній шов пілочки, рельєфи, планка під застібку
Матеріал верху	Джинс

Вихідні дані до розробки нової моделі виробу подано в таблиці 3.4[45].

Величини конструктивних прибавок – у таблиці 3.5, розрахунок лінійних вимірів – у таблиці 3.6.

Таблиця 3.4

Розмірні ознаки фігури Р 164-88-100

Номер розмірної ознаки	Найменування розмірної ознаки	Умовне позначення ознаки	Абсолютна величина розмірної ознаки, см
1	2	3	4
1	Зріст	Р	164,00
13	Півобхват шиї	Сш	18,00
14	Півобхват грудей I-й	СгI	43,10
15	Півобхват грудей II-й	СгII	46,6
16	Півобхват грудей III-й	СгIII	44,0
18	Півобхват талії	Ст	35,00
19	Півобхват стегон	Сб	50,00
28	Обхват плеча	Оп	28,10
29	Обхват зап'ястя	Озап	16,00
31	Ширина плечового ската	Шп	13,10
32	Довжина руки до ліктя	Дрлок	31,60
33	Довжина рукава	Др	55,50
35	Висота грудей	Вг	33,90

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4
36	Довжина талії переду	Дтп	51,40
37	Висота пройми ззаду	Впрз	17,60
40	Довжина талії спинки	Дтс	40,00
41	Висота плеча коса	Впк	42,70
45	Ширина грудей	Шг	16,60
46	Центр грудей	Цг	9,70
47	Ширина спинки	Шс	17,40
55	Відстань від талії до коліна	Дтк	58,50

Таблиця 3.5

Величини конструктивних прибавок

Найменування прибавки	Позначення прибавки	Величина прибавки
1	2	3
Прибавка до обхвату грудей	Пг	4,00
Прибавка до обхвату стегон	Пб	2,00
Прибавка до обхвату талії	Пт	4,00
Прибавка до обхвату плеча	Поп	3,00
Прибавка до ширини пройми	Пспр	2,00
Прибавка до ширини спинки	Пс	1,20
Прибавка до ширини пілочки	Пп	0,80
Прибавка до обхвату зап'ястя	Позап	7,00
Прибавка до ширини горловини спинки	Пшгор.сп	0,90
Прибавка до довжини талії спинки	Пдтс	1,00
Прибавка до довжини талії пілочки	Пдтп	1,00
Прибавка до глибини пройми	Пглпр	4,00
Прибавка до довжини	Пдтк	21,50
Прибавка до довжини рукава	Пдрз	3,50

Таблиця 3.6

Розрахунок лінійних вимірів базової конструкції сукні жіночої

Найменування виміру	Формула	Результати
1	2	3
Довжина	Дтс+Дтк-Пдтк	120,0
Ширина по лінії грудей	Сг+Пг	48,00

Продовження таблиці 3.6

1	2	3
Ширина по лінії талії	Ст+Пт	39,00
Ширина по лінії стегон	Сб+Пб	52,00
Довжина лінії плеча	Шп+Пшп	13,00
Довжина рукава	Дрзап+Пдрз	59,0
Ширина рукава	(Оп+Поп)/[2.00]	15,5
1/2 ширины спинки	Шс+Пс	18,2
1/2 ширины переду	Шг+Пп	17,40
Ширина рукава по лінії низу	(Озап+Поз)/2.00	12,00

Послідовність побудови БК М1 надано в додатку Є, схема кресленника БК в програмі JULIVІ предсталена на зображенні 2.10 – 2.11 [46].

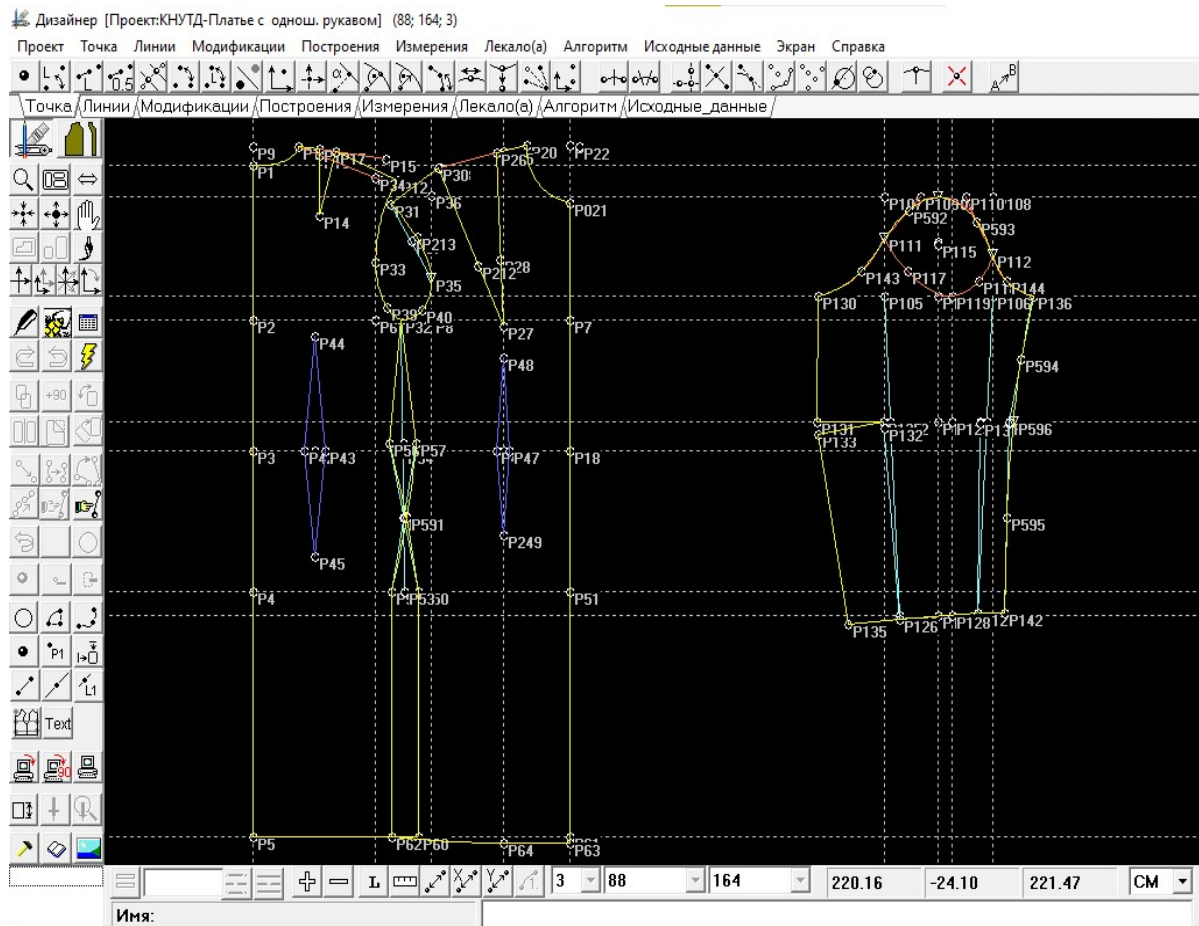

Рис. 2.10 Схема кресленника БК сукні жіночої

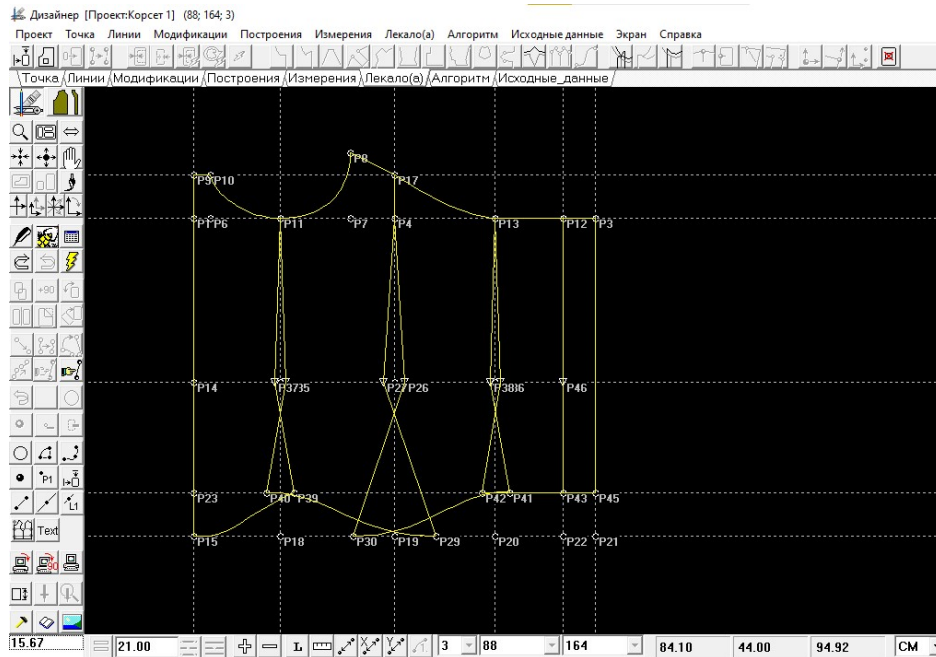
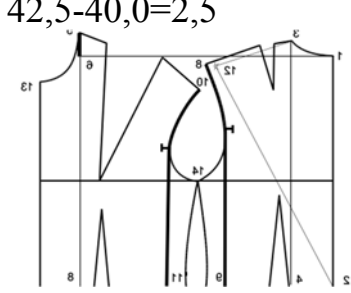
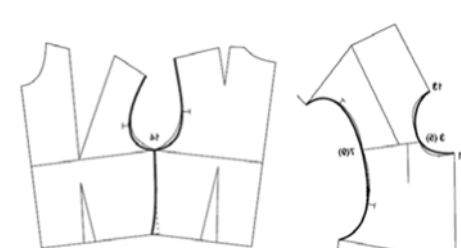

Рис. 2.11 Схема кресленника БК корсету жіночого

Було обрано метод систем крою, який ще називається розрахунково-графічним. При побудові креслень одягу за допомогою цього методу користуються різними методиками конструювання. Вони досить прості, забезпечують порівняно надійне визначення форми і розмірів деталей. В основу креслень систем крою покладено дані про розміри тіла людини і прибавки на вільне облягання. За знятими вимірами і розрахунками визначають розміри основних деталей конструкції. В даному дипломному проекті було обрано Єдину методику конструювання одягу, розроблена Центральним науково-дослідним інститутом швейної промисловості (ЄМКО ЦНДІШП), є однією з перших методик проектування одягу великих масштабів. Розробка креслень конструкції в ній розпочинається з попереднього розрахунку конструкції. В першу чергу розраховують ширину рукава Шрук, на основі якої визначають інші параметри рукава: висоту оката Вок і довжину лінії оката Док, довжину лінії пройми Дпр, висоту закритої пройми Впр і її ширину Шпр, а також ширину спинки Шсп і полички Шп[47].

Таблиця 3.7

Перевірка якості первинного креслення БК конструкції сукні жіночої
(164-88-100)

Назва критерію оцінки	Позначення	Розрахункова формула	Величина з креслення БК
1	2	3	4
Відповідність розмірних параметрів на кресленні БК попереднім розрахункам табл. 2.10		Лінійні параметри креслення відповідають попереднім розрахункам Таблиці 3.10	
Прибавка до напівобхвату грудей	Псг	48,0 – 44,0	4,0
Прибавка до напівобхвату талії	Пст	39,0 – 35,0	4,0
Прибавка до напівобхвату стегон	Псб	52,0-50,0	3,0
Прибавка по довжині виробу	Псд	$120-(40,0+57,5)=21,5$	21,5
Співрозмірність однойменних конструктивних ліній		Бокові ліній, плечові лінії спинки і пілочки мають однакову величину	
Передньо-задній баланс	бпз	$42,5-40,0=2,5$ 	2,4
Боковий баланс	ббок	$/8-9/- /10-11/ = 39,0-37,3= 1,7$	1,8
Спряженість криволінійних ліній та перерваних ліній конструкцій		Плечові лінії переді і спинки при зшитих виточках, лінії горловини, пройми та низу. 	

Таблиця 3.8

Перевірка якості первинного креслення БК конструкції корсету жіночого(164-88-100)

Назва критерію оцінки	Позначення	Розрахункова формула	Величина з креслення БК
1	2	3	4
Відповідність розмірних параметрів на кресленні попереднім розрахункам на БК табл. 2.10		Лінійні параметри креслення відповідають попереднім розрахункам Таблиці 3.10	
Прибавка до напівобхвату грудей	Псг	44,0-40,0	-4,0
Прибавка до напівобхвату талії	Пст	35,0-33,0	-2,0
Прибавка по довжині виробу	Псд	30,0-(15,0+2,0)	13,0
Співрозмірність однойменних конструктивних ліній		Бокові ліній, лінії рельєфів пілочки і спинки, лінії планок	

Первинне креслення деталей базової моделі згідно ескізу було одержано, використовуючи креслення базової конструкції та прийоми конструктивного моделювання першого, другого та третього виду до деталей БК [48].

Прийоми конструктивного моделювання другого виду: основними прийомами зміни силуету основи є: паралельне та конічне розширення та звуження різних деталей на різних рівнях, розробка драпіровок та підрізів. Паралельне розширення використовують переважно для проектування зборок та м'яких складок на деталях. Для цього перетворена деталь з нанесеними на неї горизонтальними конструктивними лініями розсікається на декілька смужок, які переміщують на запроєктовану величину. Конічне розширення деталей одягу в залежності від силуету моделі може починатися на будь-якому рівні: лінії плеча, грудей, талії, стегон, колін та нижче [49].

Прийоми конструктивного моделювання третього виду: сутність перетворення базової конструкції одягу із вшивними рукавами в конструкцію одягу іншого покрою (реглан, суцільнокрійний, комбінований) заключається в приєднанні деталей рукава до деталей пілочки та спинки. При проектуванні виробу покрою реглан можна, навпаки, приєднати верхні ділянки пілочки та спинки, які відсічені лінією пройми реглан, до окату рукава [50].

Первинне креслення деталей базової моделі згідно ескізу було одержано, використовуючи креслення базової конструкції та прийоми конструктивного моделювання першого та другого виду до деталей БК. Кресленик загального виду надано в додатку 3. Технічне моделювання – це розробка креслень по базовій моделі [52].

В процесі моделювання були виконані наступні перетворення: моделювання переду та спинки (конічне розширення деталей), моделювання рукава-реглан, моделювання обшивки горловини пілочки та спинки, моделювання і конічне розширення клина сукні, моделювання відрізної деталі вздовж пройми і бокового шва, паралельне розширення рукава (рис 3.20 ÷ 3.24)[51]. Креслення деталей моделі колекції в програмі Julivi надано в додатку Ж.

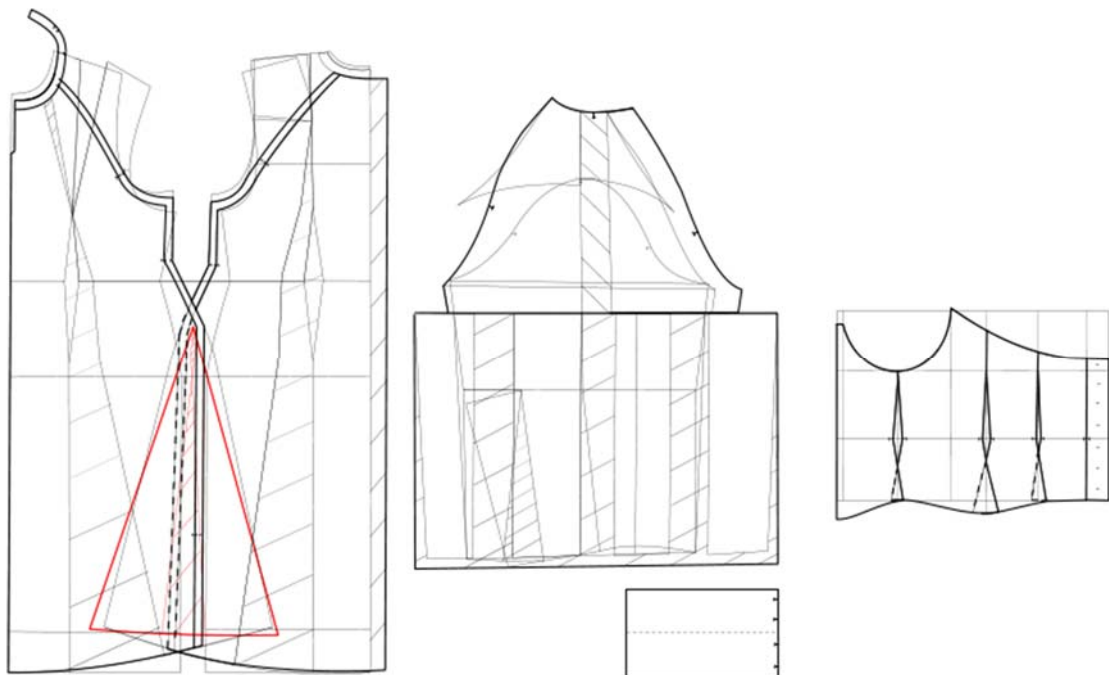

Рис. 3.12. Схема моделювання деталей М1

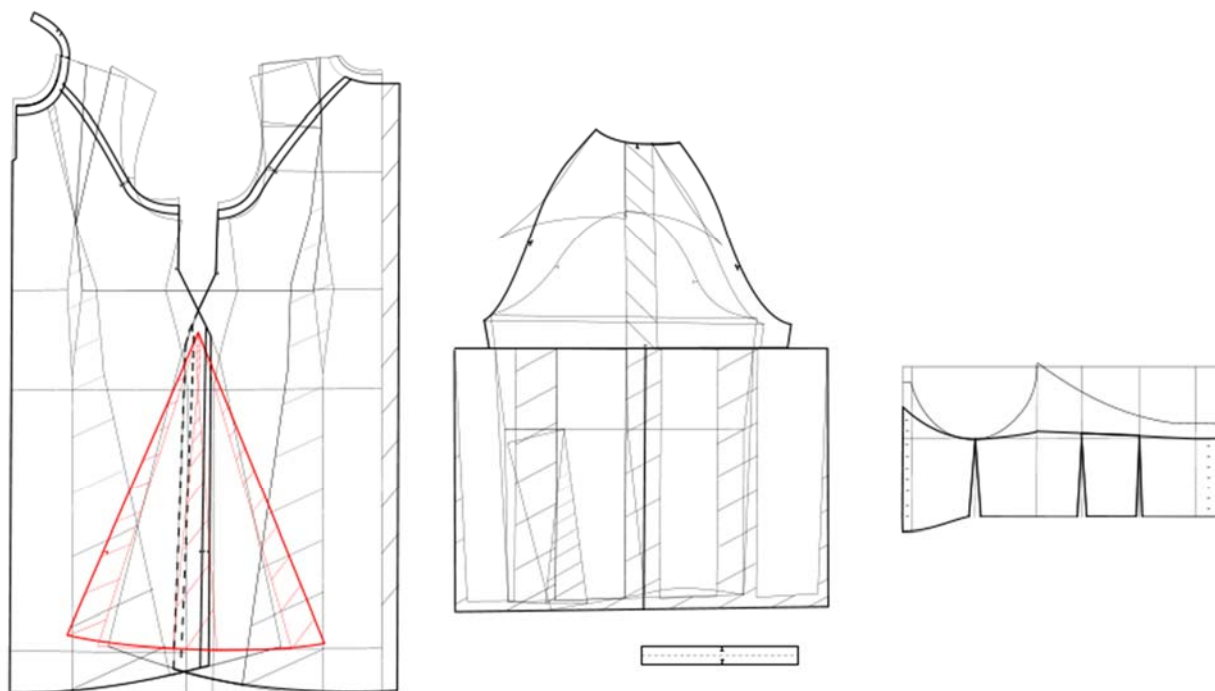

Рис. 3.13. Схема моделирования деталей М2

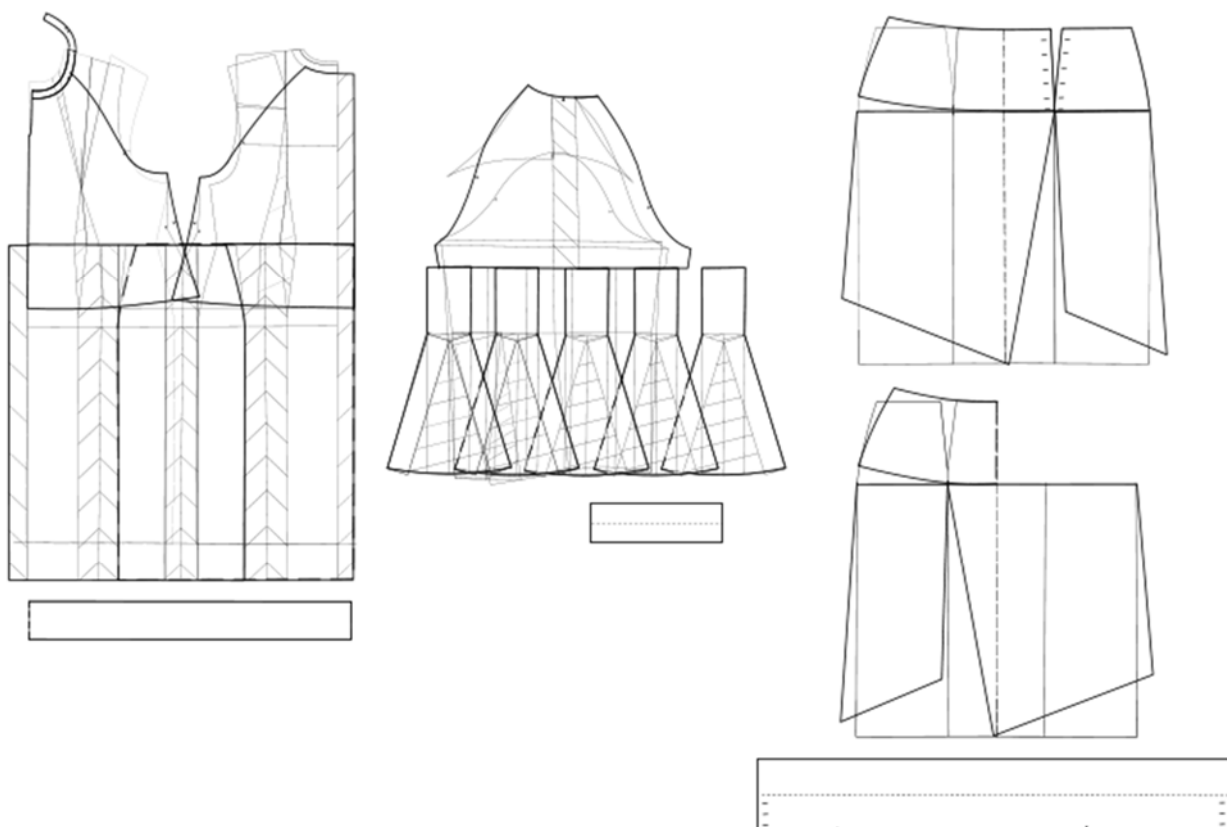

Рис. 3.14. Схема моделирования деталей М3

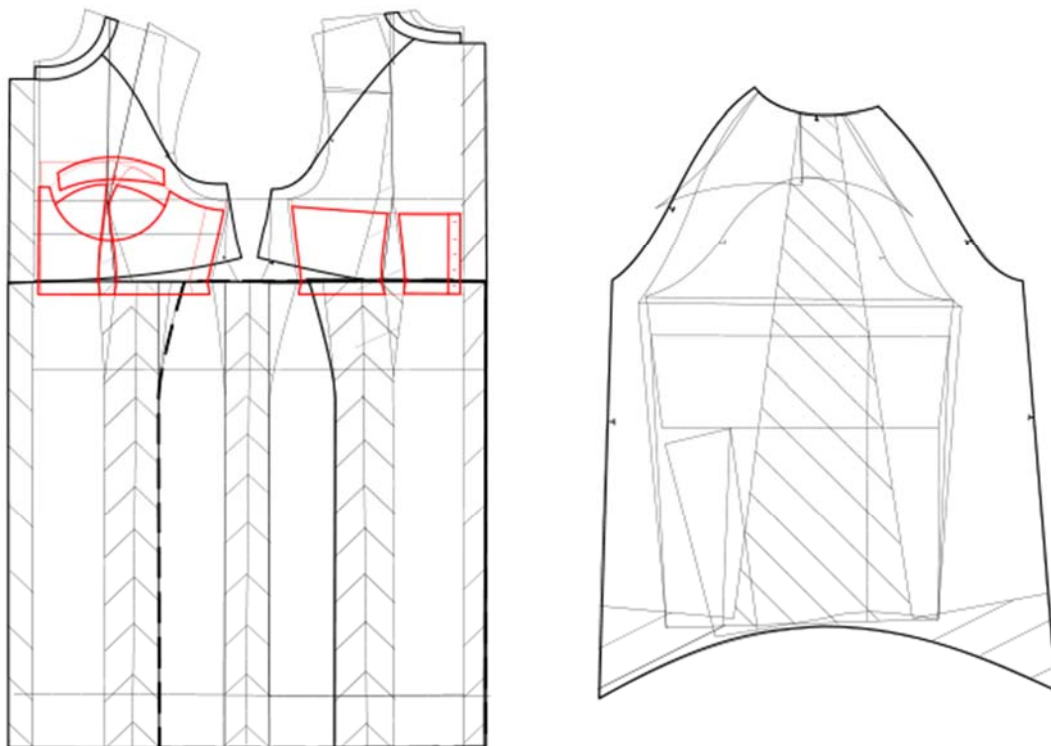

Рис. 3.15. Схема моделирования деталей М4

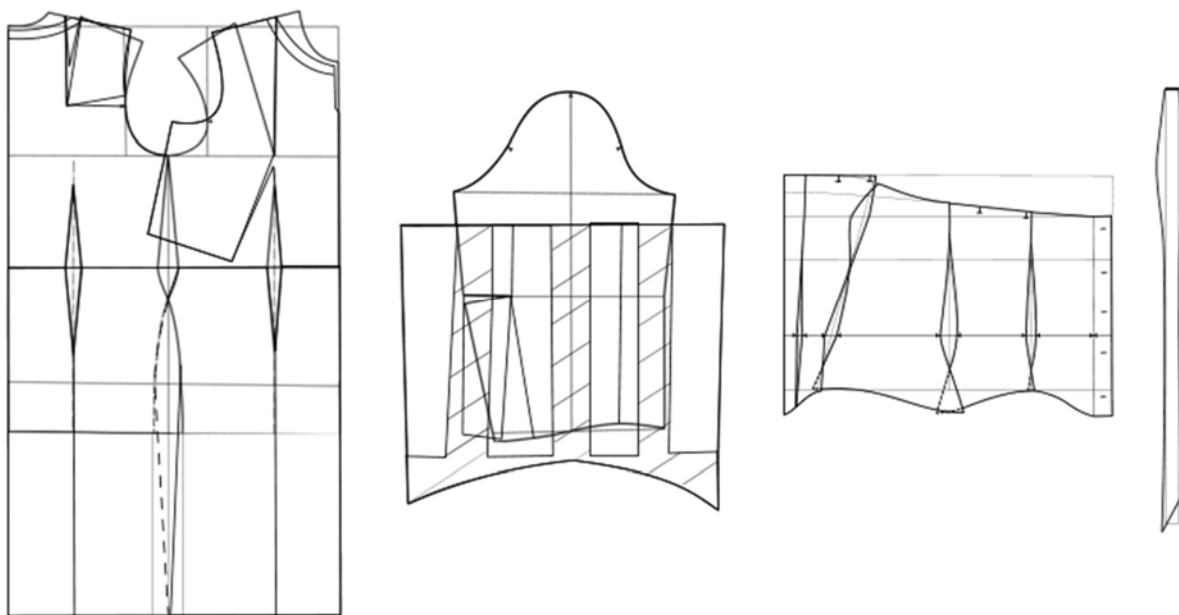

Рис. 3.16. Схема моделирования деталей М5

3.4 Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу колекції

Одним з кінцевих етапів є виготовлення моделей колекції в матеріалі.

На рисунку 3.18 представлено фотографічне зображення моделей колекції.

Для колекції «Етніка» головним в образі стали: макіяж пастельних кольорів з червоною помадою, яка гармонійно поєднується з кольорами вишивки, темна пудра, яка підкреслила контур обличчя та хайлайтер. Зачіска об'ємна, зібрана, щоб не відволікати увагу від основних деталей. Приклади макіяжу та зачіски зображено на рисунку 3.17.

Проаналізувавши останні покази та модні тенденції було визначено, що для творчої колекції підійдуть такі аксесуари (рис. 3.19) [53]:

- Сережки в золотому кольорі, простої, але цікавої форми та перстень з металу, без каміння.
- Взуття на тонкій підшві.
- Китиці на вишиванках.
- Декоративні шнури для застібки.

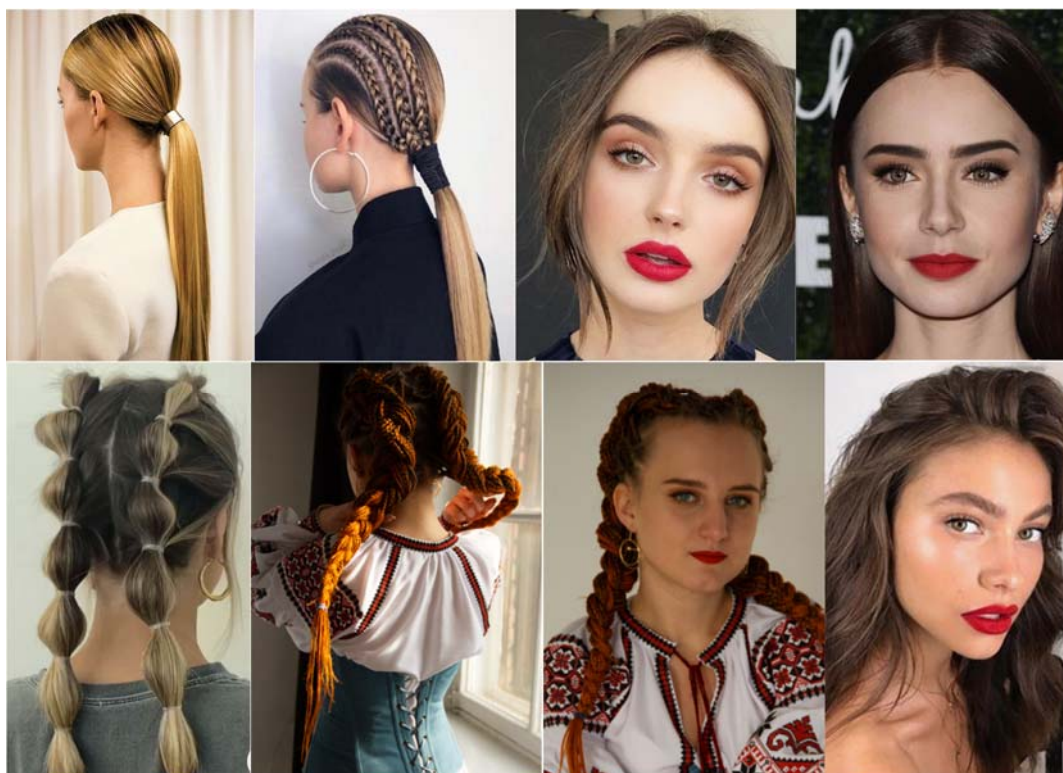

Рис 3.17. Приклади макіяжу та зачісок

Рис 3.18. Фотографічні зображення колекції «Етніка»

Рис 3.19. Приклади аксесуарів

Для показу даної колекції обрано темне просторе приміщення, з високою стелею, з бетонними колонами поміж яких і будуть дефілювати моделі. В приміщенні хороша шумоізоляція а також світлопоглинання, яка залежить в кольору стін. Моделі дефілюють по квадрату, що буде прокладений навколо колон. Як і сама колекція місце для показу буде лаконічним і стриманим, не відволікаючи увагу від продукту показу.

Для показу рекомендована пісня «Журавлі» у виконанні The Hardkiss, але з міксом діджея Agilar, що надає потрібний ритм, та зберігає свою індивідуальність відтворюючи ніжність і самотність колекції[54].

3.5. Розробка лекал однієї з моделей колекції

Завершальним етапом проектування є розробка проектно-конструкторської документації нової моделі виробу творчої колекції – модель М1.

Лекала отримують шляхом копіювання креслень виробів після технічного моделювання з додаванням припусків на технологічну обробку. За послідовністю виготовлення та виду матеріалу лекала поділяють на три типи: основні, похідні та допоміжні [55]. На дану модель необхідні лекала верху і лекала докладу сукні і корсету. Проектування лекал здійснюється в САПР Julivi, що значно спрощує роботу. Остаточні лекала оформлено в автоматизованому режимі[56]. Специфікація деталей крою та розроблені лекала додано в додатку И, І.

Висновки до розділу 3

1. В конструкторському розділі дипломного проєкту складається художній образ споживача для якого проєктується колекція. За допомогою аналізу творчого джерела створюються фор-ескізи та згодом ескізи проєктуючої колекції. Ескізний ряд моделей складається з: суконь і блуз з декоративною вишивкою, джинсових корсажів, корсетів і спідниці-плахти.

2. Проаналізувавши колекцію було створено технічні рисунки з технічними описами моделей. Визначено вихідні деталі для побудови базової моделі сукні на основі методики ЄМКО ЦНДІШП та виконано перевірку якості креслення конструкції.

3. На кожну з моделей колекції розроблено схеми моделювання деталей конструкції.

4. Розділ завершується створенням колекції «Етніка» у матеріалі, створено образ моледей та розроблено сценарний образ презентації колекції для участі у конкурсі.

РОЗДІЛ 4

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗДІЛ

Для виготовлення моделей жіночого одягу важливу роль відіграє вибір сучасного обладнання, яке забезпечить якісне виготовлення виробу. Професійне виробництво неможливо організувати без використання високоточного, швидкого, продуктивного швейного устаткування промислового зразка, яке обладнане засобами малої механізації [57]. Сучасні промислові швейні машини використовуються для надійного з'єднання тканин, обробки країв виробів, декоративної вишивки та орнаментів і виконання інших операцій, з якими не здатна на належному рівні впоратися побутова швейна техніка[58].

4.1. Обґрунтування параметрів виготовлення моделі сукні жіночої

Для виготовлення сукні жіночої повинне використовуватись сучасне обладнання, яке допоможе оптимізувати процес виконання роботи. Правильний вибір матеріалів забезпечує естетичний візуал та є важливим при пошитті, адже обробка виробу безпосередньо залежить від основного матеріалу і може значно спростити і прискорити виготовлення текстильних виробів.

В якості прокладкового матеріалу обрано флізелін, поліефірові нитки.

Матеріали, які використовуються при виготовленні виробу відповідають заданим вимогам [59].

У колекції використано такі матеріали:

- Льон – гіпоалергенний, зносостійкий матеріал, чудово підходить для виконання декоративної вишивки.
- Джинс – практичний і зносостійкий матеріал, який витримує велике навантаження.
- Флізелін – для обробки горловини, манжет.

Характеристика вибору матеріалів надана в таблиці 4.1 та 4.2 [60].

Таблиця 4.1

Характеристика текстильних матеріалів сукні жіночої

Назва матеріалу та призначення	Волокнистий склад		Переплетення	Опорядження	Ширина, см	Фактична щільність		Поверхнев
	основа	уток				Основа, По	Уток, По	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Основна тканина								
Льон	льон	вовна	полотняне	гладкофарбований	150	104	96	185
Прокладковий матеріал								
Флізелін	Бавовна	Капрон	Полотняне	Нанесення клею	120	50	63	60
Швейні нитки								
Нитки для з'єднання швейних деталей	Поліамідна нитка	Поліефірна нитка	-	Гладкофарбована	-	-	-	-

Таблиця 4.2

Характеристика текстильних матеріалів корсету жіночого

Назва матеріалу та призначення	Волокнистий склад		Переплетення	Опорядження	Ширина, см	Фактична щільність		Поверхнева
	основа	уток				Основа, По	Уток, По	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Основна тканина								
Джинс	бавовна	бавовна	Саржеве	Гладкофарбована	160	160	120	260
Прокладковий матеріал								
Флізелін	бавовна	капрон	полотняне	Нанесення клею	120	80	73	86
Швейні нитки								
Нитки для з'єднання швейних деталей	Поліамідна нитка	Поліефірна нитка	-	Гладкофарбована	-	-	-	-

Технічний рисунок сукні та корсету і методів їх обробки представлено на рисунку 4.1 та 4.2.

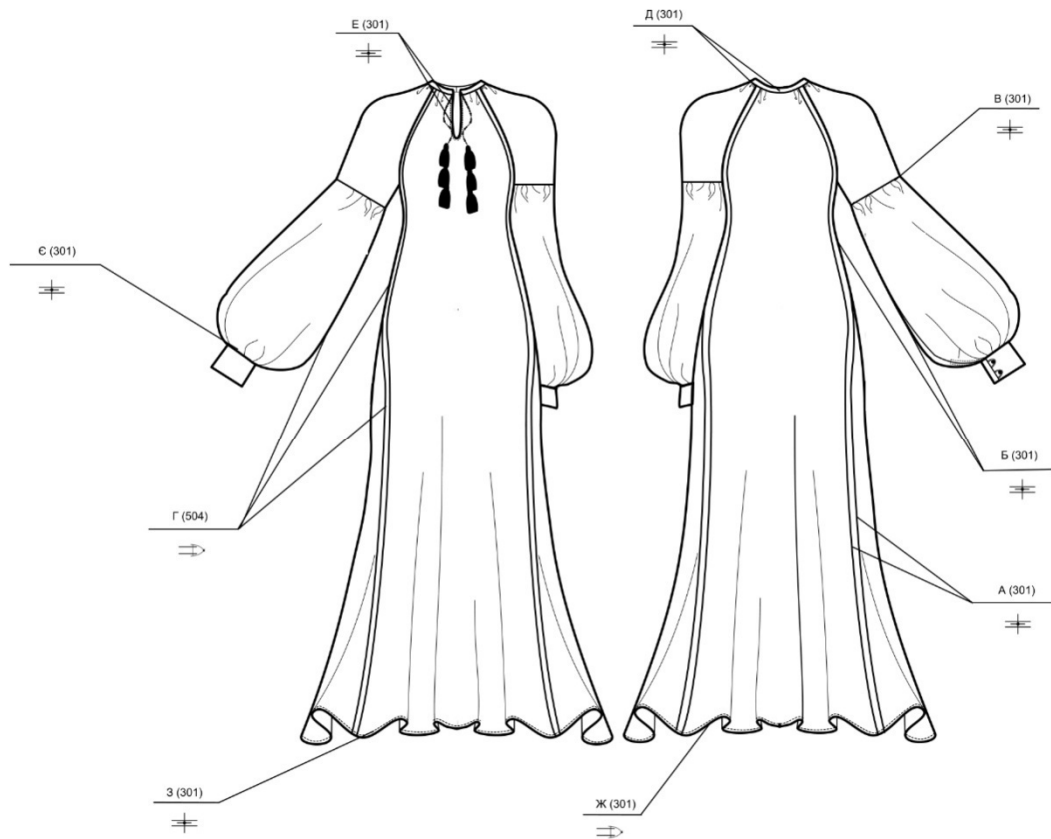

Рис. 4.1 Технічний рисунок базової моделі сукні та методів її обробки

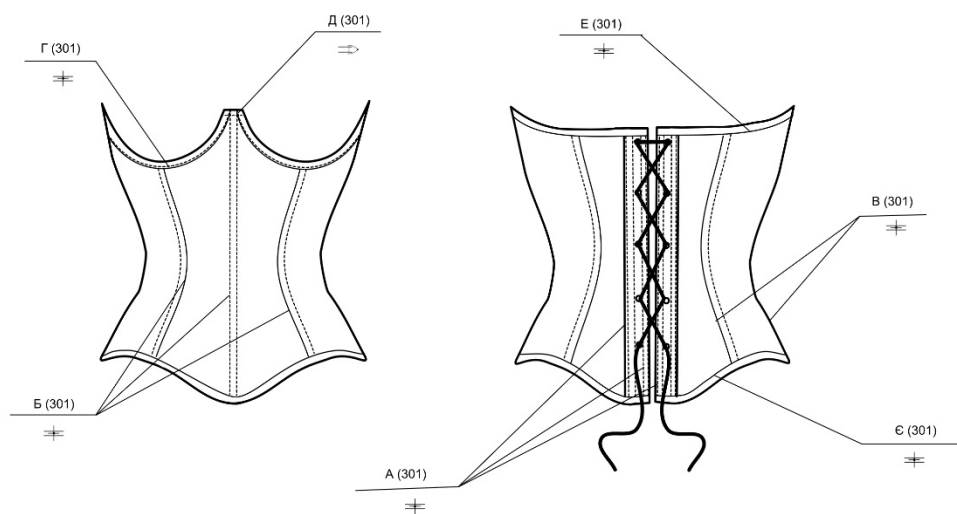

Рис. 4.2 Технічний рисунок корсету жіночого та методів його обробки

В таблиці 4.3. обґрунтовано вибір технічного обладнання для виконання всіх видів операцій[61].

Параметри ниткових з'єднань наведено в таблиці 4.4 [63].

Характеристика швейного обладнання та обладнання для ВТО надано в таблицях 4.5 та 4.6 параметри волого-теплової обробки представлено в таблиці 4.7 та 4.8 [62].

Таблиця 4.3

Вимоги до з'єднання та обладнання для виготовлення виробу

Технологічні вимоги	Технічні ознаки обладнання
1	2
Ниткове з'єднання А	
1. Найменування операції: З'єднання відрізної бокової деталі з пілочкою і спинкою. Обробка бокових зрізів, клинів, вшивання рукава, застрочування низу. Обробка рельєфів, бокових зрізів, планки під застібку.	1. Призначення машини: Універсальна
2. Асортимент матеріалів, що обробляється: льон (75% - льону, 25% - вовна); Джинс(100% - бавовна), флізелін (ПЕ – 100%)	2. Вид стібка, геометрія та параметри строчки: Пряма двониткова човникова строчка. Код стібка – 301 Величина стібка – 3,0мм 3,5мм
3. Тип стібка, параметри строчки: 301 - Пряма двониткова човникова строчка, 3-5 стібка/1см.	3. Вид з'єднання матеріалів (код шву) 1.01.01/301
4. Вид строчки: Безпосадкова строчка	4.Механізм переміщення матеріалу: Диференційне переміщення матеріалу.
5. Допустимі відхилення шва: 0,1	5. Автоматизація операцій:Автоматичне обрізання ниток, підйом лапки, закріпка, положення голки, автоматичне змащування мастилом
6. Форма закріпки: Подвійна	6. Продуктивність машини: 5000об/хв

Продовження таблиці 4.3

1	2
7. Кількість шарів та товщина матеріалу: Середня товщина матеріалу (основної тканини сукні – 2,3 шари, прокладкової тканини – 1 шар), (основної тканини корсету – 4,5 шарів, прокладкової – 2 шари)	7. можливість використання для інших операцій: Обшивання, настрочування, тощо
8. Наявність потовщених ділянок: В області пришивання обшивки горловини, манжет. Настрочування тунелей на корсет, обробка нижнього і верхнього зрізу.	8. Рівень якості виконання операцій: Відповідає.
9. Продуктивність обладнання: Середня	
10. Обрізання ниток: Присутнє	
11. Автоматизація допоміжних операцій: Закріпка, зупинка голки в крайньому нижньому положення, підйом лапки.	
12. Автоматизоване укладання деталей: Відсутнє.	
Ниткове з'єднання Б	
1. Найменування операції: Обметування зрізів деталей	1. Призначення машини: Спеціальна
2. Асортимент матеріалів, що обробляється: льон (75% - льону, 25% - вовна), флізелін (ПЕ – 100%)	2. Вид стібка, геометрія та параметри строчки: Трьохнитковий ланцюговий обметувальний. Код стібка – 503 Ширина стібка– 3,0мм Частота стібків/1см – 3 стібки/1см
3. Тип стібка, параметри строчки: 504 - Трьохнитковий ланцюговий зшивно-обметувальний. Ширина стібка– 3,0мм Частота стібків/1см – 3 стібки/1см	3. Вид з'єднання матеріалів (код шву) 1.01.02/503

Продовження таблиці 4.3

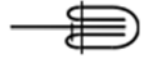
1	2
4. Вид строчки: Безпосадкова строчка	4.Механізм переміщення матеріалу: Нижній транспортер.
5. Допустимі відхилення шва: 0,1	5. Автоматизація операцій: Автоматичне обрізання ниток, підйом лапки, автоматичне змащування мастилом
6. Форма закріпки: Відсутня	6. Продуктивність машини: 6500об/хв
7. Кількість шарів та товщина матеріалу: Середня товщина матеріалу (основної тканини сукні – 2 шари, прокладкової тканини – 1 шар)	7. Можливість використання для інших операцій: Немає
8. Наявність потовщених ділянок: -	8. Рівень якості виконання операцій: Відповідає.
9. Продуктивність обладнання: Середня	
10. Обрізання зрізів: Присутнє	
11. Автоматизація допоміжних операцій: Підйом лапки, обрізання зрізів, автоматизована система змащування	
12. Автоматизоване укладання деталей:Відсутнє.	

Таблиця 4.4

Ниткові з'єднання при виготовлення М1

Найменування шва (ДСТУ ISO 4916:2005)	Кодове позначення шва (ДСТУ ISO 4916:2005)	Найменування технологічних операцій	Кількість стібків на 1см строчки	Ширин а шва, мм	Вид та умовний номер ниток	Графічне зображення (ДСТУ ISO 4916:2005)
1	2	3	4	5	6	7
Ниткові з'єднання при виготовленні сукні						
Зшивний	1.01.01	Зшивання зрізів	3-3,5	10	Полі Естер, 27 МН	

Продовження таблиці 4.4

1	2	3	4	5	6	7
Обметувальний	1.01.02	Обметування зрізів	3,0	7	Полі Естер, 27 МН	
Застрочений	1.01.04	Застрочування нижнього зрізу	3,5	5	Полі Естер, 27 МН	
Обшивний	1.06.02	Обробка вирізу горловини переду	3,0	7	Полі Естер, 27 МН	
Ниткові з'єднання при виготовленні корсету						
Зшивний	1.01.01	Зшивання зрізів	3,0-3,5	10	Полі Естер, 27 МН	
Обкантувальний із закритими зрізами	3.05.06	Обкантування верхнього і нижнього зрізу	3,0-3,5	7	Полі Естер, 27 МН	
Настрочний	7.32.0	Настрочування тунелей на корсет	3,0	7	Полі Естер, 27 МН	
Настрочний	7.55.01	Настрочування деталей	3,0	7	Полі Естер, 27 МН	

Таблиця 4.5

Характеристика обладнання для дублювання деталей

Найменування устаткування, виготовник, фірма	Марка (тип)	Час нагріву	Напруга, В	Час дублювання, с	Температура нагріву поверхні, °С	Габаритні розміри, мм		
						Довжина, мм	Ширина, мм	Висота, мм
Silte SPR-парогенератор з праскою	SPR/MN 2000	До 10хв	380	10	до 140°С	207	106	-
Прасувальний стіл	ПГУ-2-НВ-214Т	15хв		-	30-90°С	1200	300	400

Таблиця 4.6

Характеристика універсальних та спеціальних швейних машин

Клас машини, виробник, країна	Технологічне призначення	Кодове позначення стібка (ДСТУ ISO 4916 : 2005)	Максимальна кількість обертів за хвилину, об/хв	Максимальна довжина стібка, мм	Додаткові відомості (механізм переміщення матеріалу, додаткові функції)
DDL8700-В «Juki», Японія	Одноголкова машина, призначена для зшивання,	301	5000	До 5	Диференційна подача матеріалу, автоматична закріпка, підйом лапки, позиціонування голки в крайньому верхньому положенні, автоматичне змащування

Продовження таблиці 4.6

1	2	3	4	5	6
MINERVA M9800DD- 1, Німеччина	Обметувальна машина для обметування зрізів деталей виробу	503	6500	До 4	Нижній транспортер, автоматичне обрізання ниток, підйом лапки, автоматичне змащування

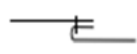

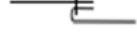
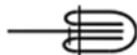
Таблиця 4.7

Характеристика обладнання для ВТО

Наймен ування устатку вання, виготів ник, фірма	Марка (тип)	Маса, кг	Потужність піддуву, Вт	Напруга, В	Наявність систем	Спосіб отримання пари	Температура нагріву поверхні, °С	Габаритні розміри, мм		
								Довжина, мм	Ширина, мм	Висота, мм
SiliterSP R- пароген ератор з праско ю	SPR/MN 2000	7,9	-	380	-	Паро генер атор без регул ятора	до 140°С	207	106	-
Прасув альний стіл	ПГУ-2- НВ-214Т	-	70	600	-		30-90°С	120 0	300	400

Таблиця 4.8

Параметри ВТО для виготовлення сукні і корсету М1

Найменування технологічної операції (ГОСТ 2162-93)	Найменування тканини, умовне позначення	Тип обладнання	Температура нагріву тканини, °С	Зволоження, W, %	Тиск пари, P, МПа	Час обробки, с			Графічне або умовне зображення операції
						Пропарювання	Прасування	Охолодження	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ВТО сукні жіночої									
Розпрасування	Льон ДМ2265	SPR/MN 2000	180	20	0,3	3	10	-	
Запрасування	Льон ДМ2265	SPR/MN 2000	180	25-30	0,3	3	10	-	
Припрасування	Льон ДМ2265	SPR/MN 2000	180	15-20	1,0	2	8	-	
Спрасування	Льон ДМ2265	SPR/MN 2000	180	20	0,3	3	10	-	
Дублювання	Льон ДМ2265	SPR/MN 2000	190	15-20	0,3	3	10	-	
ВТО корсету жіночого									
Запрасування	Джинс 21012022Е	SPR/MN 2000	180	25-30	0,3	3	10	-	
Припрасування	Джинс 21012022Е	SPR/MN 2000	180	15-20	1,0	2	8	-	

4.2 Розробка технологічної послідовності обробки моделі М1

Технологічна послідовність виготовлення сукні жіночої надано в таблиці 4.9 та корсету жіночого в таблиці 4.10.

Таблиця 4.9

Технологічна послідовність виготовлення сукні жіночої моделі М1

№ ТНО	Зміст технологічно – неподільних операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Витрати часу, с	Обладнання, пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання крою з розкрійного цеху	Р	2	55	-
2	Перевірка якості та кількості деталей крою	Р	2	64	Лекало, крейда
Всього:				119	
Заготовча секція					
3	Дублювання нижніх обшивок	П	2	55	SPR/MN 2000
4	Дублювання манжет	П	2	50	SPR/MN 2000
5	Проклеювання обшивки вирізу горловини	П	2	45	SPR/MN 2000
6	Обметування бокового і нижнього зрізу обшивки вирізу горловини	С	3	65	DDL8700-B «Juki»,
Всього:				215	
Обробка повітряних петель					
7	Запрасування полоски для петель	П	2	30	SPR/MN 2000
8	Застрочування полоски для петель	М	3	55	MINERVA M9800DD-1
9	Нарізання петель по довжині	Р	2	35	Лінійка, ножиці
10	Припрасування петель в готовому вигляду	П	3	20	SPR/MN 2000
Всього:				140	
Обробка манжет					
11	Запрасування манжети по місцю згину навпіл	П	2	35	SPR/MN 2000
12	Запрасування верхнього зрізу внутрішньої частини манжети на 1см	П	2	55	SPR/MN 2000
13	Намічування місця розташування повітряних петель	Р	2	35	Лінійка, мило

Продовження таблиці 4.9

1	2	3	4	5	6
14	Настрочування повітряних петель на лицеву сторону манжети	М	3	36	MINERVA M9800DD-1
15	Зшивання уступів манжети	М	3	45	MINERVA M9800DD-1
16	Вивертання манжети на лицеву сторону з одночасним виправленням уступів	Р	3	60	Кілочок
17	Приprasування манжети в готовому вигляді	П	3	25	SPR/MN 2000
Всього:				291	
Обробка обшивки горловини					
18	Зшивання середніх зрізів верхньої обшивки суміщаючи декоративну вишивку	М	3	45	MINERVA M9800DD-1
19	Розprasування середнього шва верхньої обшивки	П	2	15	SPR/MN 2000
20	Зшивання середніх зрізів нижньої обшивки	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
21	Розprasування середнього шва нижньої обшивки	П	2	15	SPR/MN 2000
22	Заprasування нижнього зрізу нижньої обшивки на 1см.	П	3	75	SPR/MN 2000
23	Обшивання нижньої обшивки верхньою	М	4	96	MINERVA M9800DD-1
24	Надсікання уступів обшивки	Р	3	20	Ножиці
25	Вивертання обшивки на лицеву сторону з одночасним виправленням кутів	Р	2	26	Кілочок
26	Заprasування обшивки горловини	П	3	96	SPR/MN 2000
Всього:				423	
Обробка переду сукні					
27	Пришивання центральної частини переду з боковою частиною переду	М	3	175	MINERVA M9800DD-1
28	Обметування шва зшивання центральної частини переду з боковою частиною переду	С	3	160	DDL8700-B «Juki»,
29	Заprasування шва зшивання центральної частини переду з боковою частиною переду	П	3	155	SPR/MN 2000

Продовження таблиці 4.9

1	2	3	4	5	6
Всього:				490	
Обробка спинки					
30	Пришивання центральної частини спинки з боковою частиною спинки	М	3	175	MINERVA M9800DD-1
31	Обметування центральної частини спинки з боковою частиною спинки	С	3	160	DDL8700-B «Juki»
32	Запрасування центральної частини спинки з боковою частиною спинки	П	3	155	SPR/MN 2000
Всього:				490	
Обробка рукава					
33	Прокладання строчки по верхньому зрізу нижньої частини рукава	М	2	20	MINERVA M9800DD-1
34	Формування зборки верхнього зрізу нижньої частини рукава	Р	2	65	-
35	Пришивання верхньої частини рукава до нижньої частини рукава	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
36	Обметування шва пришивання верхньої частини рукава до нижньої частини рукава	С	3	30	DDL8700-B «Juki»
37	Запрасування шва пришивання верхньої частини рукава до нижньої частини рукава	П	2	20	SPR/MN 2000
38	Обметування ліктювого зрізу рукава	С	3	40	DDL8700-B «Juki»
39	Обметування переднього зрізу рукава	С	3	40	DDL8700-B «Juki»
Всього:				250	
Монтажна секція					
40	Пришивання пройми рукава до переду	М	3	70	MINERVA M9800DD-1
41	Обметування швів пройми рукава до переду	С	3	50	DDL8700-B «Juki»
42	Пришивання пройми рукава до спинки	М	3	75	MINERVA M9800DD-1
43	Обметування швів пришивання пройми рукава до спинки	С	3	60	DDL8700-B «Juki»

Продовження таблиці 4.9

1	2	3	4	5	6
44	Запрасування швів пришивання пройми рукава до спинки	П	3	46	SPR/MN 2000
45	Запрасування швів зшивання рукава з спинкою	П	3	48	SPR/MN 2000
46	Зшивання рукавно-бокових зрізів до надсічки	М	3	40	MINERVA M9800DD-1
47	Обметування рукавно-бокового шва	С	3	35	DDL8700-B «Juki»
48	Запрасування рукавно-бокового шва	П	3	30	SPR/MN 2000
49	Пришивання бокового клину до нижньої частини виробу.	М	4	288	MINERVA M9800DD-1
50	Обметування шва пришивання клину	С	4	250	DDL8700-B «Juki»
51	Запрасування шва пришивання клину	П	3	245	SPR/MN 2000
52	Прокладання строчки вздовж горловини виробу	М	2	20	MINERVA M9800DD-1
53	Формування зборки по горловині сукні	Р	2	65	-
54	Вшивання обшивки в горловину виробу	М	3	165	MINERVA M9800DD-1
55	Зшивання уступів, залишаючи отвір для шнура	М	3	45	MINERVA M9800DD-1
56	Настрочування нижньої обшивки по шву пришивання до горловини з одночасним прокладанням шнура	М	4	170	MINERVA M9800DD-1
59	Припрасування горловини в готовому вигляді	П	3	45	SPR/MN 2000
57	Прокладання строчки по нижньому зрізу рукава	М	2	25	MINERVA M9800DD-1
58	Формування зборки по низу рукава	Р	2	45	-
59	Прокладання оздоблюючої строчки по розрізу рукава на 0,1 закріплюючи припуски	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
60	Пришивання манжети до нижнього зрізу рукава	М	3	85	MINERVA M9800DD-1
61	Настрочування нижньої манжети на шов пришивання до рукава	М	4	60	MINERVA M9800DD-1

Продовження таблиці 4.9

1	2	3	4	5	6
62	Запасування манжети в готовому вигляді	П	3	35	SPR/MN 2000
63	Обметування низу виробу	С	3	115	DDL8700-B «Juki»
64	Запасування низу виробу	П	3	150	SPR/MN 2000
65	Прокладання оздоблюючої строчки по низу виробу	М	3	145	MINERVA M9800DD-1
66	Припасування низу виробу в готовому вигляді	П	3	80	SPR/MN 2000
67	Намічування місця розташування гудзиків на манжеті	Р	2	25	Лінійка, мило
68	Пришивання гудзиків	Р	3	75	Голка, нитка
69	Чищення виробу	Р	2	350	Щітка
70	Заклучна ВТО	П	2	180	SPR/MN 2000
71	Маркування виробу	Р	2	45	Стіл
72	Пакування виробу	Р	2	45	Кронштейн, пакет
Всього:				3242	
Всього по виробу:				5663	

Таблиця 4.10

Технологічна послідовність виготовлення корсету жіночого моделі М1

№ ТНО	Зміст технологічно – неподільних операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Витрати часу, с	Обладнання, пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання крою з розкрійного цеху	Р	2	45	-
2	Перевірка якості та кількості деталей крою	Р	2	54	Лекало, крейда
Всього:				99	
Заготовча секція					
3	Дублювання нижніх планок під застібку	П	2	60	SPR/MN 2000
4	Зшивання косої бейки між собою	М	2	55	MINERVA M9800DD-1

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
5	Запрасування нижнього зрізу косої бейки (для окантовки) на 1 см	П	3	175	SPR/MN 2000
6	Запрасування бокового зрізу бейки (для тунелю на китовий вус) на 1см	П	3	200	MINERVA M9800DD-1
7	Нарізання китового вуса по довжині з одночасним заокругленням країв	Р	2	68	Лінійка, ножиці
8	Пропарювання китового вуса	П	2	20	SPR/MN 2000
Всього:				578	
Обробка планки					
9	Запрасування припуску планки на 1 см	П	3	55	SPR/MN 2000
10	Пришивання верхньої і нижньої планки до центральної частини спинки	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
11	Запрасування планок	П	3	50	SPR/MN 2000
12	Прокладання оздоблюючої строчки вздовж шва пришивання планок до центральної частини спинки	М	4	65	MINERVA M9800DD-1
13	Настрочування верхньої планки на нижню	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
14	Прокладання оздоблюючої строчки вздовж шва настрочування верхньої планки на нижню	М	4	85	MINERVA M9800DD-1
15	Прокладання оздоблюючої строчки на відстані 1см від оздоблюючої строчки вздовж шва настрочування верхньої планки на нижню	М	3	85	MINERVA M9800DD-1
16	Прокладання оздоблюючої строчки на відстані 1см від оздоблюючої строчки вздовж шва пришивання планок до центральної частини спинки	М	3	85	MINERVA M9800DD-1
17	Припрасування планок в готовому вигляді	П	3	35	SPR/MN 2000
Всього:				540	
Монтажна секція					

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
18	Зшивання центральної частини переду з боковою частиною переду	М	3	60	MINERVA M9800DD-1
19	Запрасування шва зшивання центральної частини переду з боковою частиною переду	П	3	30	SPR/MN 2000
20	Настрочування бейки на шов зшивання центральної частини переду з боковою частиною переду	М	3	30	MINERVA M9800DD-1
21	Запрасування шва настрочування бейки	П	3	35	SPR/MN 2000
22	Настрочування запрасованої бейки на корсет	М	4	50	MINERVA M9800DD-1
23	Припрасування готового тунелю	П	3	35	SPR/MN 2000
24	Зшивання центральної частини спинки з боковою частиною спинки	М	3	60	MINERVA M9800DD-1
25	Запрасування шва зшивання центральної частини спинки з боковою частиною спинки	П	3	30	SPR/MN 2000
26	Настрочування бейки на шов зшивання центральної частини спинки з боковою частиною спинки	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
27	Запрасування шва настрочування бейки	П	3	30	SPR/MN 2000
28	Настрочування запрасованої бейки на корсет	М	4	50	MINERVA M9800DD-1
29	Припрасування готового тунелю	П	4	35	SPR/MN 2000
30	Зшивання бокових зрізів	М	3	60	MINERVA M9800DD-1
31	Запрасування бокових зрізів	П	3	30	SPR/MN 2000
32	Настрочування бейки на боковий шов	М	3	35	MINERVA M9800DD-1
33	Запрасування шва настрочування бейки	П	3	40	SPR/MN 2000
34	Настрочування запрасованої бейки на корсет	М	4	55	MINERVA M9800DD-1

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
35	Приprasування готового тунелю	П	3	35	SPR/MN 2000
36	Намічування на центральній частині пілочки місце розташування тунелю	Р	2	50	Лінійка, мило
37	Заprasування бокових зрізів бейки до центру	П	2	65	SPR/MN 2000
38	Настрочування тунелю на центральну частину пілочки з двох сторін	М	3	70	MINERVA M9800DD-1
39	Приprasування готового тунелю	П	3	40	SPR/MN 2000
Всього:				960	
Обробка тунелю для підгрудного каркасу					
40	Пришивання косої бейки до фігурного вирізу під груди на верхньому зрізі	М	4	295	MINERVA M9800DD-1
41	Надсікання припусків	Р	3	25	Ножиці
42	Заprasування бейки на лицеву сторону	П	3	140	SPR/MN 2000
43	Настрочування бейки на корсет на відстані 0,1 см	М	4	145	MINERVA M9800DD-1
44	Приprasування готового тунелю для каркасу	П	3	60	SPR/MN 2000
45	Вкладання каркасу в тунель	Р	2	45	-
46	Обметування верхнього центрального зрізу	С	3	40	DDL8700-B «Juki»
47	Застрочування верхнього центрального зрізу	М	3	45	MINERVA M9800DD-1
48	Приprasування верхнього центрального зрізу в готовому вигляді	П	2	45	SPR/MN 2000
Всього:				840	
Обробка верхнього зрізу					
49	Пришивання косої бейки до верхнього зрізу підгинаючи краї на 1 см	М	3	250	MINERVA M9800DD-1
50	Заprasування бейки	П	3	85	SPR/MN 2000
51	Настрочування бейки по шву пришивання верхнього зрізу	М	4	225	MINERVA M9800DD-1
52	Приprasування верхнього зрізу корсету	П	3	65	SPR/MN 2000

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
53	Вкладання китового вуса в тунелі	Р	2	400	-
Всього:				1025	
Обробка нижнього зрізу					
54	Вирівнювання низу виробу	Р	3	115	Ножиці
55	Пришивання косої бейки до нижнього зрізу одночасно підгинаючи краї на 1см	М	3	450	MINERVA M9800DD-1
56	Запрасування бейки	П	3	110	SPR/MN 2000
57	Настрочування бейки по шву пришивання верхнього зрізу	М	4	315	MINERVA M9800DD-1
58	Припрасування нижнього зрізу корсету	П	3	90	SPR/MN 2000
Всього:				1080	
Обробка застібки					
59	Намічування місця розташування люверсів	Р	2	90	Мило, лінійка
60	Пробивання отворів під люверси	Р	2	300	Прес М-001, пробійник d5
61	Встановлення люверсів	Р	2	515	Прес М-001, матриця d6, люверси
62	Чищення виробу	Р	2	95	Чищення
63	Шнурування корсету	Р	2	72	-
64	Заклучна ВТО	П	3	250	SPR/MN 2000
65	Маркування виробу	Р	2	30	Стіл
66	Пакування виробу	Р	2	30	Кронштейн, пакет
Всього:				1457	
Всього по виробу				6579	

Таким чином, виготовлено базову модель колекції, яка складається з сукні покрою реглан та підгрудного корсету. Час на виготовлення яких : сукні –72 технологічно-неподільні операції за 5663с., корсету – 66 технологічно-неподільні операцій за 6579с.

Висновки до розділу 4

У технологічному розділі дипломного проекту запропоновані методи обробки виробу. При виборі обладнання надано перевагу машинам з наявністю автоматизованих механізмів та додатково засобами малої механізації для прискорення та кращого виконання роботи. Обробку деталей та вузлів рекомендовано виконувати послідовно та з урахуванням потужності потоку.

В даному дипломному проекті було використано таке швейне обладнання:

- Універсальна швейна машина MINERVAM9800DD-1 (Німеччина), яка обладнання: автоматичною закріпкою, обрізанням нитки, змащуванням мастила, позиціонуванням голки і диференційним переміщенням матеріалу.
- Спеціальна машина JUKI DDL8700-B – оверлок для обметування зрізів, з обрізкою матеріалу та нижнім транспортером.
- Праска Siltersupermini 2020 SPR/MN 2000 – для усіх видів волого-теплової обробки
- Ручний прес M-001, пробійник d5 – для установки металевих люверсів.

Для забезпечення якісного виготовлення виробу застосовано внутрішньопроектна ВТО, яка сприяє естетичному вигляду.

В результаті розроблено технологічну послідовність виготовлення моделі М1, яка складається з сукні жіночої та підгрудного корсету жіночого. Трудомісткість на виготовлення моделі 1 становить 12242с.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Проблематика даного виду одягу полягає в стереотипності сприйняття його, як вузькоспрямованої частини гардеробу, доступної тільки для певних святкувань. проте це не так: одяг в етно стилі був недооцінений через історичну складову і повагу до українських старовинних реліквій. Та ще сотню років тому вишивка була невід'ємною складовою буденності. Тому для популяризації даного асортименту важливим є систематична зміна форм, деталей і методів проектування в ногу з модними тенденціями та технологічним прогресом.

1. При розробці даного проєкту першим етапом стало маркетингове дослідження, де розкрита тему актуальності тематики і виду одягу, проаналізовано сучасний стан ринку швейної індустрії, споживачів, та ситуації використання вишиванок.

2. Визначено вимоги до одягу, який проектується. Розглянуто сучасні модні тенденції, зокрема бренди українського ринку, які працюють з асортиментом етнічного одягу та варіанти композиційного устрою моделей останніх сезонів. Ринок сучасних вишиванок доволі широкий і постійно розвивається. Встановлено, що модні бренди надають перевагу виготовленню суконь за індивідуальним замовленням, або випуском капсульних колекцій – це досить локальний напрям.

В результаті отриманих попередньо даних обрано матеріали для виготовлення творчої колекції.

3. Наступним етапом стала розробка творчої концепції, що відобразилась в створенні колажу художнього образу споживача, джерела натхнення, створення прогностичної моделі колекції, на основі чого розробили фор-ескізи, що стали підґрунтям для вибору остаточного модельного ряду.

4. Згідно з попередньо отриманими даними розроблено об'ємно-просторові форми моделей колекції та їх композиційно-конструктивний аналіз, за результатами якого створено технічні рисунки та технічні описи моделей

творчої колекції та виконано схеми моделювання на кожну з моделей, які виконувались в графічному редакторі XARA.

5. Обрано методикау та побудовано первинні креслення деталей конструкції моделей колекції в САПР Julivi та виконано перевірку якості креслення конструкції. Даний етап роботи завершується створенням колекції а розробкою образу для конкурсу.

6. Наступним етапом став вибір обладнання та найбільш доречних для даного виду матеріалу та одягу методів обробки. Визначено типи швейного обладнання, яке використовуватиметься, розглянуто ниткові з'єднання для виготовлення.

7. Завершальним процесом стала розробка технологічної послідовності виготовлення базової моделі колекції та обчислення трудомісткості пошиття виробу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Калина А.В., Котвицький А.А., Стожок О.З. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Знання України, 2007. 324 с.
2. Адама Н.А., Алексеева Л.Л. Організація і планування підприємств швейної промисловості. 2014. 156 – 160 с.
3. Аналітика швейної промисловості. 2022. [URL:https://ua-retail.com/2021/03/shho-zaraz-vidbuvayetsya-v-ukra%D1%97niskij-legkij-promislovosti-ta-chi-realno-u-nij-zarobiti/](https://ua-retail.com/2021/03/shho-zaraz-vidbuvayetsya-v-ukra%D1%97niskij-legkij-promislovosti-ta-chi-realno-u-nij-zarobiti/)(дата звернення 2022)
4. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник. 2-е вид., перероб. та доп. Київ: КНЕУ, 2000. 528 с.
5. Пашкевич К.Л., Овчарук В.Є. Особливості використання етноджерел в дизайні колекцій сучасного одягу. Теорія і практика дизайну. Київ, 2018. Вип. 15. С. 109 – 123.
6. Bilei-Ruban, N. V., Siedoukhova, Ye. V., Petrus, L. M. (2020) The artstylistic role of Hutsul`s embroidery in the design of modern wedding clothing. Art and design. С. 27-38. URL: <https://artdesign.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/33/2020/09/278%D0%91%D0%86%D0%9B%D0%95%D0%99.pdf>
7. Колосніченко М.В., Зубкова Л.І., Пашкевич К.Л. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу. Київ.: ПП НВЦ «Профі», 2014. С. 310-324.
8. Щекочихіна Л. К. Антропометричні ознаки тіла людини. 2021. С. 2-6. URL: <https://www.wiki.ukua.nina.az/%D0%90%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D1%96%D1%8F.html>
9. Фізіологічна, психологічні та соціальні особливості життєдіяльності людини.
[URL:https://lnu.edu.ua/lifesafety/wpcontent/uploads/2015/10/BZhD_Part_2.pdf](https://lnu.edu.ua/lifesafety/wpcontent/uploads/2015/10/BZhD_Part_2.pdf) (дата звернення 19.04.14)

10. ДСТУ 2027-92 Вироби швейні й трикотажні. Терміни та визначення. [Наказ від 29.01.1992 № 6]. С. 16.
11. Загальна характеристика основних функцій та вимог до одягу. URL:https://allref.com.ua/uk/skachaty/Zagalna_harakteristika_osnonih_funkcii_ta_vimog_do_suchasnogo_odyagu?page=1 (дата звернення 2016)
12. Чупріна Н.В., Головчанська Є.О., Винничук М.С., Слітюк О.О., Колосніченко М.В. Еволюція дизайну блузок жіночих в етнічному стилі. Технічна естетика і дизайн : міжвідомчий науково-технічний збірник. 2019. Вип. 16. С. 112-122.
13. Український бренд дизайнерського етно одягу Птаха. Березень 2022р. Офіційний сайт. URL: <http://ptaha.in.ua/page2955417.html>
14. Павлюк А.Ю., Литвиненко Н.М. Розробка дизайну колекції моделей жіночого одягу в етностилі з інтерпретацією українських автентичних комбювів Волині XIX – XX СТ.. Вестник Херсонского национального технического университета, (2 (69)), 2019, С. 120-125. URL:<https://cyberleninka.ru/article/n/rozrobka-dizaynu-kolektsiyi-modeley-zhinochogo-odyagu-v-etnostili-z-interpretatsieyu-ukrayinskih-avtentichnih-kostyumiv-volini-hih>
15. Український бренд дизайнерського етно одягу FOBERINI. Весна-літо 2022.Офіційний сайт. URL: <https://foberini.com/foberini-edition/intervyu-dlya-zhurnala-ukrainian-people-u>
16. Український бренд дизайнерського етно одягу VITAKIN.Офіційний сайт. URL: <https://www.vitakin.com/>
17. Український бренд дизайнерського етно одягу YuliyaMagdych. 2022. Офіційний сайт. URL: <https://yuliyamagdych.com/ru/products/common>
18. Баженов В.И. Материаловедение швейного производства. Вид. 2-е випр. і доп., Харків. 2009. С. 360.
19. Історія, символіка та особливості. URL: <https://www.5.ua/dv/life/215095>(дата звернення травень 2022)

20. Льон. Характеристика матеріалу. Український бренд ETNODIM. URL: <https://etnodim.com.ua/ua/ua-tsikava-informatsiya/125-lontkanyny/>
21. Домоткане полотно для вишиванок. URL: <https://ua.vesnyanka.com/product-category/domotkane-polotno/> (дата звернення 2017)
22. Джинс/денів. Види матеріалів. URL: <https://vidy-tkanej.ru/material/17-denim-dzhinsa.html> (дата звернення 07.05.2020)
23. Український бренд Statnaiacorsets. Офіційний сайт. URL: <https://tsum.ua/ua/brand/statnaia-corsets>
24. Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р., Колосніченко О.В., Розробка колекцій одягу: навч. посібник. Київ: ПП «НВЦ Профі», 2014. 340 с.
25. Колосніченко М.В., Зубкова Л.І., Пашкевич К.Л. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу. Київ: ПП НВЦ «Профі», 2014. 340 с.
26. Створення колекцій. Конспект лекцій. ХНУ, 2016 – С.5
27. Прогноз тенденцій моди на майбутні сезони. PANTONE 2023. URL: <https://milanstyleguide.com/blog/fashion/fashion-color-pantone-spring-summer-2023/> (дата звернення 23.08.2022)
28. Видання THEVILLAGE. Модні тенденції 2022 року. Київ. 2022. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/service-shopping/style-news/327983-dizaynerka-vita-kin-stvorila-kolektsiyu-z-ukrayinskoyu-vishivkoyu-dlya-gucci>
29. Козловой Т.В. Основы теории проектирования костюма: консп. лек. Харків, 2008. 352 с.
30. Колосніченко М.В, Полька Т.О., Давиденко Н.І. Сучасні промислові технології виготовлення одягу: методичні вказівки. Київ: КНУТД, 2010р.91 с.
31. Як виглядали красиві українки на межі століть. Фото. URL: <https://www.volynpost.com/news/57171-iak-vygliadaly-krasyvi-ukrainky-mezhi-xix-xx-stolit-foto> (дата звернення 31.05.2020)

32. Історія виникнення української вишиванки. URL: <http://ptaha.in.ua/page2955417.html>(дата звернення 05.2021)
33. Види орнаментів українських вишиванок. URL: <https://disted.edu.vn.ua/courses/learn/827>(дата звернення 25.01.2021)
34. Документальний фільм «Весільний спадок». URL: https://www.youtube.com/watch?v=2oUhozBmQrA&ab_channel=FILM_UAGroup(дата звернення 04.2022)
35. Український бренд дизайнерського етно одягу Plahta. Офіційний сайт. URL: <http://plahta.com.ua/Belyj-galstuk-s-rombovidnym-sinim-ornamentom>
36. Яковлєв М.І. Композиція: Геометричні аспекти художнього формотворення / Академія мистецтв України, Українська асоціація з прикладної геометрії. (+ CD). Київ. 2007. 360 с.
37. Колосніченко М.В, Щербань В. Ю. , Процик К. Л. Комп'ютерне проектування одягу. Київ: Освіта України, 2010. 236 с.
38. Єжова О.В. Конструювання одягу. Курс лекцій.
39. Сушан А.Т., Поліщук О.І., Трунова О.Л. Конструктивне моделювання деталей одягу. Київ: КНУТД, 2003. С. 68.
40. Формування концепції колекції та вибір творчого джерела. Аналіз перспективного напрямку моди вибраного асортименту. Характеристика етапів розроблення колекції. Закономірності композиційної побудови ідей колекції. Технічне моделювання моделей колекції. URL: https://otherreferats.allbest.ru/manufacture/00241514_0.html
41. Характеристика методів формотворення одягу. URL: <https://studfile.net/preview/8766651/>(дата звернення 18.09.2019)
42. Литвин В.Г., Степура А.О. Конструювання швейних виробів. М. Київ: Кондор, 2013. С. 45-60.
43. Радкевич В. О. Моделювання одягу: підручник./ред. К Вікторія. Рівне, 2000. С. 352.

44. Джерела творчого процесу створення моделі.
[URL:https://studwood.net/2134357/tovarovedenie/naukove_doslidzhennya_informatsiyi_dzherela_tvorchogo_protseesu_stvorenniya_modeli](https://studwood.net/2134357/tovarovedenie/naukove_doslidzhennya_informatsiyi_dzherela_tvorchogo_protseesu_stvorenniya_modeli)(дата звернення 01.05.2022)
45. ДСТУ EN 13402-1:2009 Одяг. Позначки розмірів. Частина 1. Терміни, визначення понять та вимірювання розмірів тіла (EN 13402-1:2001, IDT). [Наказ від 03.12.2009 № 440]. С. 28.
46. Julivi CAD/ERP system, Застосування програм у виробництві. 2016.URL: <http://julivi.com/3d.html>
47. Баранова Т.М. Аналіз методик побудови конструкцій спідниць, як фактору впливу на якість почадки готових виробів. Київ: КНТД, 4 с.
48. Суворова О.К., Сушан А.Т. Принципи задання та контролю балансу швейних виробів. Київ: ДАЛПУ. 2009.15 с.
49. Сушан А.Т., Поліщук О.І., Трунова О.Л. Конструктивне моделювання деталей одягу. К.: КНУТД. 68 с.
50. Олійник О. М. САПР Одежды, Конструювання одягу, Хмельницький журнал національного університету, 2018. №46, С. 66-68.URL: <http://saprodezda.ru/index.htm>
51. Литвинова О. М., Проектування одягу. Розробка лекал в САПР. 2021. 28 с.
52. Яцків М.О., Маліцький Б.А, Комп'ютерне проектування. Сучасне проектування одягу. 2020. С. 12-46.URL: [https://uahistory.co/pidruchniki/bilenko-technology-10\(11\)-class/](https://uahistory.co/pidruchniki/bilenko-technology-10(11)-class/)
53. Тенденції макіяжу в 2022 році.
URL:https://www.procare.com.ua/blogs/blog/Trendovyi_makiiash_2022_roku
54. Музика для показу: THEHARDKISS – Журавлі.
URL:https://www.youtube.com/watch?v=ABytKAZRZ5I&list=LL&index=2&ab_channel=ClubMusicUA
55. Петрук Т.В.Загальна характеристика систем просторового проектування одягу (3D). Відцифрування лекал. Тривимірне моделювання одягу. 2017.
URL: <http://um.co.ua/4/4-6/4-62056.html>

56. Розробка лекал в САПР. URL:<https://www.ukrboard.com.ua/ru/board/m-2639655/rozrobka-lekal-odyagu-v-sapr-poshittya-zrazkiv-odyagu/>(дата звернення 14.06.2014)
57. БондарК.І.,ТерещенкоТ.Д., ДубачВ.С.. Довідник швейного обладнання провідних фірм: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. та доп. Хмельницький: ХНУ, 2006. 262.
58. Волков О.І, Березненко М.П., Березненко С.М., Колосніченко М.В. Енциклопедія швейного виробництва: навчальний посібник Волков О.І. Київ: «Самміт– книга», 2010. С. 968.
59. Колосніченко М.В, Полька Т.О., Давиденко Н.І.Сучасні промислові технології виготовлення одягу: методичні вказівки. Київ: КНУТД, 2010.
60. 91 с.
61. Характеристика лляних матеріалів. URL: <https://subject.com.ua/technology/clothing/112.html>(дата звернення 17.08.2018)
62. Савчук Н.Г. Енциклопедія швейного виробництва : навчальний посібник. Київ: «Саміт-книга», 2010. 968 с.
63. Климчук Л. В. Технологія виготовлення швейних виробів. Київ: Освіта, 2008. С. 145.
64. Бакан Л.А., Білоцька Л.Б., Лозовенко С.Ю., ПолькаТ.О. Ниткові з'єднання швейних виробів. Навчальний посібник, частина 1. КНУТД. 2017. С. 28-32.
65. Горобчишина В.С. основи проектування технологічних процесів вишотовлення швейних виробів. Навч. посібник. Львів: «Новий світ-2000». 2020.